

BEGROTING 2021

Beleid en financiën van Regio
Rivierenland voor het jaar 2021

Wat vindt u in de begroting 2021:

De opbouw van de begroting 4

De begroting 2021 samenvatting & ontwikkelingen 7

Een overzicht van de belangrijkste beleidsinhoudelijke en financiële onderwerpen in deze begroting, met een verwijzing naar de locatie waar u meer informatie kunt vinden.

Besluitvorming over de begroting 2021 10

Het besluitvormingsproces omtrent deze begroting in beeld.

Beleidsbegroting: het programmaplan

Per programma brengen we in beeld wat de regio ermee wil bereiken, wat we daarvoor gaan doen en welke kosten dit met zich meebrengt.

Programma 1 - Regionale samenwerking 11

Programma 2 - Contractgestuurde dienstverlening 17

Programma 3 - Algemene baten en lasten 22

Programma's

Beleidsbegroting: de paragrafen

In de paragrafen maken we een dwarsdoorsnede van de begroting over de thema's die voor onze regio relevant zijn.

Paragraaf 1 - Weerstandsvermogen en risicobeheersing 26

Paragraaf 2 - Onderhoud kapitaalgoederen 30

Paragraaf 3 - Bedrijfsvoering 31

Paragraaf 4 - Financiering 34

Paragraaf 5 - Verbonden partijen 38

Paragrafen

Financiële begroting

De financiële begroting geeft een totaaloverzicht van onze baten en lasten, zowel voor dit begrotingsjaar als de jaren daarna. Daarnaast brengen we onze financiële positie in beeld.

1. Overzicht van baten en lasten en gemeentelijke bijdrage 39

2. Uiteenzetting financiële positie 47

3. Meerjarenraming 2021-2024 51

Bijlagen

1. Overzicht van de gemeentelijke bijdrage 2021 53

Meer informatie kunt u vinden op onze website:

Financiën

De opbouw van de begroting

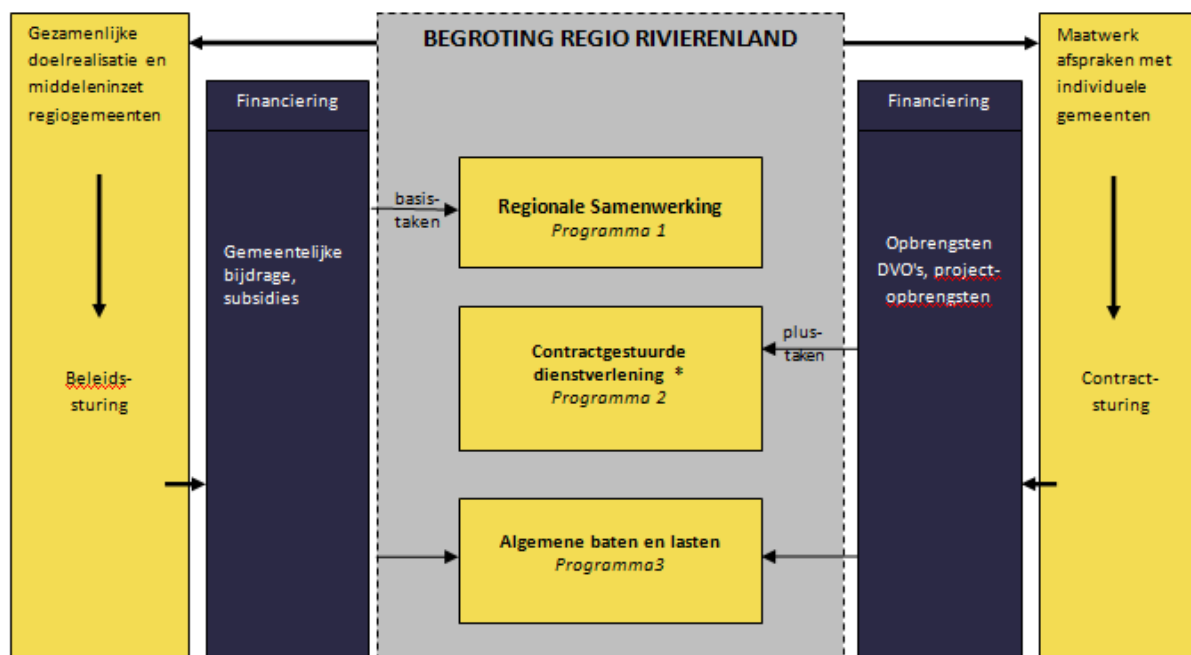
Opzet en inrichting van de begroting

Op verzoek van gemeenten wordt de begroting van Regio Rivierenland zo compact mogelijk gehouden met de focus op financiële verantwoording van de activiteiten die door de Regio worden uitgevoerd voor de aangesloten gemeenten. De programmabegroting geeft een totaalbeeld van de activiteiten van de Regio, de belangrijkste ontwikkelingen, de middelen die met de uitvoering zijn gemoeid en de financiële positie. Bestuurders krijgen met de informatie zoals opgenomen in deze programmabegroting voldoende mogelijkheden voor sturing en controle, zeker nu in programma 3 Algemene Baten en Lasten een goed inzicht wordt gegeven in de algemene dekkingsmiddelen en de overheadkosten.

De programmabegroting 2021 bestaat uit drie programma's. Programma 1 Regionale samenwerking en Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening en programma 3 Algemene baten en lasten.

Door de nadruk die ligt op de financiële verantwoording wordt voor de inhoud - waar dat van toepassing is - verwezen naar de programma's en opgestelde plannen van de (dienst)onderdelen van de Regio. Zo worden dubbelingen voorkomen. In de programma's, jaarplannen en bedrijfsplannen is uitgebreide (inhoudelijke) informatie beschikbaar. De gemeenten verantwoorden de beleidsdoelen en de daarmee gemoeide (al dan niet externe) middelen in hun eigen planning & controlcyclus.

Het bovenstaande is in onderstaand schema samengevat, waarbij tevens de financieringsbronnen zijn aangegeven:

Toelichting bij het schema:

De taken op het gebied van begeleiding, monitoring en terugplaatsing van voortijdig schoolverlaters door het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC) maken onderdeel uit van de taken die in de begroting bij programma 2 Contractgestuurde dienstverlening zijn opgenomen. Aangezien de taken van het RMC volledig gefinancierd worden door bijdragen van het Rijk is het RMC niet afzonderlijk in het schema opgenomen. De regiogemeenten betalen niets aan de uitvoeringskosten van het RMC.

Basistaken en plustaken

In deze begroting worden de baten en lasten op een heldere manier gepresenteerd bij de verschillende (dienst)onderdelen van de Regio. Daarbij worden basistaken en plustaken onderscheiden. Basistaken worden voor alle lidgemeenten collectief uitgevoerd vanuit de solidariteitsgedachte. Financiering vindt plaats door gemeentelijke bijdrage, Rijks- en provinciale uitkeringen en subsidies.

Plustaken worden door Contractgestuurde dienstverlening vraaggestuurd uitgevoerd naar behoefte van (één of meerdere) individuele gemeenten. Hiervoor worden dienstverleningsovereenkomsten per taak afgesloten met (één of meerdere) lidgemeenten afzonderlijk. De gemeenten zijn voor de taken zelfstandig opdrachtgever. Contractgestuurde dienstverlening is opdrachtnemer. Financiering vindt plaats door bijdragen vanuit de individuele gemeenten. Deze geldstromen maken geen deel uit van de gemeentelijke bijdrage.

Gemeenten waarmee dienstverleningsovereenkomsten zijn afgesloten ontvangen informatie op maat over de voortgang en realisatie van de afspraken. Dit valt buiten het kader van deze begroting. Dienstverleningsovereenkomsten kunnen ook met niet-lidgemeenten en overige organisaties worden afgesloten. Waar dit aan de orde is, wordt dit toegelicht in de bedrijfsplannen.

Inrichting van de programma's van de begroting

In de programma's wordt een onderscheid gemaakt tussen de bestuurlijke ondersteuning en procesfacilitering vanuit de Regio (Programma 1 Regionale Samenwerking) en het uitvoerende (dienst)onderdeel van de Regio (Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening). Dit sluit aan bij de inrichting van de organisatie van de Regio.

In programma 1 worden de kosten van de regionale samenwerking verwoord. In programma 2 zijn de kosten van de contractactiviteiten in beeld gebracht. In deze twee verschillende programma's komt ook het onderscheid in basistaken en plustaken tot uitdrukking.

In programma 3 Algemene baten en lasten zijn de overheadkosten verantwoord, die conform BBV-voorschrift niet aan de programma's worden toegerekend. Daarnaast zijn in programma 3 de centrale budgetten opgenomen voor onvoorziene uitgaven en vennootschapsbelasting (voor zover van toepassing) alsmede het onderdeel Treasury.

Opzet en inrichting van programma 1 Regionale samenwerking

De bestuurlijke samenwerking binnen Regio Rivierenland wordt georganiseerd via drie Speerpuntberaden, te weten:

- het Speerpuntberaad Agribusiness
- het Speerpuntberaad Economie & Logistiek
- het Speerpuntberaad Recreatie & Toerisme

De Speerpuntberaden zijn ingericht als adviescommissies voor het bestuur van Regio Rivierenland.

De Speerpuntberaden richten zich op de procesmatige aansturing van onze drie regionale speerpunten. Dit doen zij aan de hand van een meerjarenprogramma (Regionale Ambitiedocument + Uitvoeringsprogramma). Het Regionale Ambitiedocument omschrijft welke ambities we op de speerpunten willen realiseren. Het is aan het Speerpuntberaad om de uitvoering te volgen en te monitoren. Een essentiële taak van elk Speerpuntberaad is het maken van afspraken over hoe het betreffende speerpunt wordt uitgedragen naar andere overheden en maatschappelijke partners. Aspecten als lobby en branding en regiomarketing, integraliteit in visies en aanpak, stimuleren van de (boven)regionale samenwerking en subsidieverwerving zullen dan ook vaak aan bod komen. Hierbij wordt uitdrukkelijk de verbinding met het bedrijfsleven, maatschappelijke partijen, onderwijs- en onderzoeksinstellingen en ondernemende burgers gezocht.

Het speerpuntberaad is ingesteld als adviescommissie en neemt geen besluiten over beleidsinhoudelijke keuzes en de financiële gevolgen. Hierover wordt besloten in de colleges en/of gemeenteraden. Binnen elk Speerpuntberaad worden de besluiten genomen door de afgevaardigde collegeleden op basis van hun collegemandaat. De ingestelde (bestuurlijke) project- en stuurgroepen, die onder regie van een Speerpuntberaad vallen, gaan over de nadere uitwerking, verkenning en verdieping van beleidsinhoudelijke thema's die gekoppeld zijn aan het betreffende speerpunt.

Projecten

Naast de speerpunten zijn er onderwerpen die in regionaal verband worden opgepakt omdat gemeenten daarop willen samenwerken. Niet alle gemeenten hoeven hieraan mee te doen. Een project komt tot stand op basis van een idee ergens tussen gemeente en de regio. Als eerste stap wordt een initiatiefvoorstel opgesteld. In dit voorstel worden o.a. de doelstellingen, te bereiken (maatschappelijke) effecten en de reikwijdte van het project bepaald. Daarnaast worden de volgende vragen beantwoord: hoe haken andere gemeenten aan, wie doen en betalen mee, wie leveren inzet, wat is de ondersteunende rol van het Regiokantoor etcetera. Het initiatiefvoorstel waar regionaal mee aan de slag wordt gegaan gaat naar de raden. De essentie is dat het project op regionaal niveau betekenis heeft.

De belangrijkste ontwikkelingen

Wat zien we gebeuren?

1. De organisatie is flexibel en slagvaardig ingericht en de werkwijzen sluiten aan bij de opzet van de regionale samenwerking.
2. We werken vraag- en projectgericht.
3. Onze aanvraag voor de Regio Deal is gehonoreerd. In 2020 gaan we voortvarend door met al onze partners om een volgende slag te maken en projecten aan te wijzen en middelen te alloceren.
4. De salariskostenstijging blijft binnen de budgettaire kaders van de begroting en de Kaderbrief.
5. De uurtarieven bij Contractgestuurde dienstverlening zijn niet toereikend voor een kostendekkende uitvoering van de contractactiviteiten.

Wat betekent dit voor de begroting 2021?

- De kosten van de taken die we voor gemeenten uitvoeren worden zuiver toegerekend aan de programma's en producten (taakvelden). Het inzicht in de kostenstructuur is op orde en dat geldt ook voor de overheadkosten die in de begroting separaat binnen programma 3 worden verantwoord.
- We gaan in overleg met de gemeenten om afspraken te maken over de ureninzet en uurtarieven bij Contractgestuurde dienstverlening. Uitgangspunt daarbij is een structureel kostendekkende exploitatie zonder inzet van reserves. Omdat er nog geen definitieve afspraken hierover met de gemeenten zijn gemaakt, hebben we de uurtarieven in de begroting 2021 bij Contractgestuurde dienstverlening alleen nog maar verhoogd met een 'normale' kostenstijging. Gevolg is dat in de begroting nog een aanzienlijke inzet van de reserves is geraamd. Onze acties zijn gericht om deze reserve-inzet binnen een redelijke termijn af te bouwen.

1. Regionale samenwerking

Te bereiken effect(en)

Het bijeen brengen, verbinden en voeden van overheden, ondernemers en overige partners met het doel de onderlinge relaties te versterken, de samenwerking te ondersteunen en regionale ambities en lokale opgaven te realiseren.

Anders in 2021

Intensivering van de samenwerking, ook met andere partners buiten het rivierengebied. We investeren in het verder versterken van de merknaam FruitDelta Rivierenland. Voor de periode 2020-2024 wordt een nieuw Ambitiedocument opgesteld. Gemeenten worden in 2020 intensief betrokken bij het proces van de totstandkoming. De (door)ontwikkeling van de regio als logistieke hotspot wordt ondersteund met financiële subsidie door de provincie. Daarvoor is wel cofinanciering vanuit de regio noodzakelijk.

Belangrijkste aandachtspunten

1. Intensivering van de samenwerking tussen de gemeenten en de andere partners.
2. Profileren van de Regio en versterking van de merknaam FruitDelta Rivierenland.
3. Stimuleren van projectinitiatieven die bijdragen aan de realisatie van de doelstellingen uit het Ambitiedocument.

Effecten/gevolgen voor de begroting 2021

- In de begroting 2021 zijn de bedragen geraamd die de gemeenten betalen voor het Regionaal Investeringsfonds (RIF) en het Mobiliteitsfonds (resp. € 3 en € 1 per inwoner).
- Voor de financiering van de organisatiekosten van Logistics Valley Rivierenland (LV-R) is in deze begroting een bedrag van € 30.000 opgenomen als cofinanciering (25%). Hiermee genereren we een provinciale subsidie van € 90.000 en komt in totaal € 120.000 beschikbaar.

Meer informatie over programma 1 op pagina 11

2. Contractgestuurde dienstverlening

Te bereiken effect(en)

Vraaggerichte en efficiënte dienstverlening aan gemeenten en andere instanties door het leveren van kennis en producten op basis van een goede prijs-/prestatieverhouding.

Anders in 2021

- Uitbreiding van de coördinatie en het beheer van leerlingenvervoer en jeugdvervoer voor 5 gemeenten (Basismobiliteit/ Versis). Dit gaan we doen vanaf begin schooljaar 2020/2021. De baten en lasten van deze activiteit zijn niet opgenomen in de programma-begroting van 2020, omdat deze al in maart 2019 is opgesteld.

Belangrijkste aandachtspunten

1. Bevordering van de realisatie van een kostendekkende uitvoering van de contractactiviteiten.
2. Een verder professionalisering van de taakuitoefening voor gemeenten en andere (markt-)partijen op basis van de vraagbehoefte.

Effecten/gevolgen voor de begroting 2021

- Een toename van de begrote baten en lasten voor de contractactiviteiten als gevolg van taakuitbreidingen (leerlingenvervoer en jeugdvervoer) en kostenstijgingen.
- Een stijging van de inzet van de reserves (RMC-reserve en risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening) omdat we de taken niet kostendekkend kunnen uitvoeren met de huidige uurtarieven.

Meer informatie over programma 2 op pagina 17

3 Algemene baten en lasten

Algemene toelichting bij het programma

In dit programma zijn de overheadkosten opgenomen, die (conform BBV-voorschrift) niet meer aan de programma's toegerekend worden. Ook de centrale budgetten voor onvoorziene uitgaven, de heffing van vennootschapsbelasting en het resultaat uit Treasury zijn in dit programma verantwoord.

Anders in 2021

- Het renteomslag-percentage is in de begroting 2021 verlaagd van 2% naar 1,5% als gevolg van de huidige lage rente.

Belangrijkste aandachtspunten

1. Sturen op een efficiënte bedrijfsvoering met een zo laag mogelijke overhead.

Effecten/gevolgen voor de begroting 2021

- Een lager resultaat uit treasury in de begroting 2021. In de meerjaren-begroting 2020-2023 is al rekening gehouden met de jaarlijkse verlaging van het resultaat uit treasury.
- Een toename van de begrote overheadlasten in de begroting als gevolg van hogere salariskosten en indexering van kostenbudgetten. De inzet van reserves bij programma 3 stijgt niet (is zelfs iets lager geraamd dan in de begroting 2020), omdat we meer inkomsten hebben gegenereerd voor de financiering van onze overhead.
- Structureel is de (meerjaren)begroting sluitend zonder extra inzet van de reserves.

Meer informatie over programma 3 op pagina 22

Ontwikkeling lasten en gemeentelijke bijdrage in 2021

- Het bedrag van de lasten in de begroting 2021 is ruim € 2,8 mln hoger dan in de begroting 2020. Deze toename wordt voor het grootste deel veroorzaakt door de uitbreiding van leerlingenvervoer en jeugdvervoer voor 5 gemeenten met ingang van het schooljaar 2020/2021 en de gestegen vervoerskosten bij Basismobiliteit/Versis. Daarnaast zijn in de begroting 2021 de lasten opgenomen in het kader van het actieprogramma 'Zorg voor de Jeugd', gericht op verbetering en vernieuwing van de jeugdhulp. De lasten hiervan worden door het Rijk gefinancierd via het Transformatiefonds. De regionale coördinatie en projectleiding voor de verschillende actielijnen is belegd bij Regio Rivierenland. Ook door een stijging van de salariskosten zijn de begrote lasten toegenomen.
- Het voordeel uit treasury is ten opzichte van de begroting 2020 gedaald. Belangrijkste oorzaak van de daling van het treasuryresultaat in de begroting 2021 is de neerwaartse aanpassing van het percentage van de omslagrente. Omdat we onze eigen investeringen financieren met eigen financieringsmiddelen (voornamelijk reserves) geven we via de begroting nog steeds een voordelig saldo uit treasury terug aan de gemeenten (in de begroting 2021 een bedrag van € 17.000), en dat is positief.
- In de begroting 2021 is het budget voor onvoorziene uitgaven gelijk gehouden aan het budget dat in de begroting 2020 is opgenomen (€ 10.000).
- In totaal stijgt de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van de begroting 2020 met € 111.000. Deze stijging is als volgt opgebouwd:
 - * een lager voordelig resultaat uit treasury € 8.000.
 - * een nieuw budget in de begroting ter grootte van € 30.000 voor de noodzakelijke cofinanciering van de organisatiekosten van Logistics Valley Rivierenland (LV-R). Met dit budget genereren we een provinciale subsidie van € 90.000 voor organisatiekosten, en met het beschikbare budget van in totaal € 120.000 kunnen verbeteringen in de regionale logistieke inrichting worden gerealiseerd.
 - * hogere uitvoeringskosten € 73.000, voornamelijk als gevolg van de stijging van de salariskosten.
- De begroting is opgesteld inclusief een geprognosticeerde inzet van (bestemmings)reserves van in totaal € 471.000. De stijging van de inzet van de reserves ten opzichte van de begroting 2020 heeft te maken met gestegen kosten bij de uitvoeringstaken van Contractgestuurde dienstverlening, waardoor kostendekkende exploitatie niet meer mogelijk is en de uurtarieven in overleg met de gemeenten moeten worden bijgesteld (verhoogd).
- Programma 1 Regionale samenwerking is sluitend zonder begrote inzet van reserves. Bij programma 2 Contractgestuurde dienstverlening bedraagt de begrote inzet van de reserves € 147.000 i.v.m. financiële tekorten bij Inkoopondersteuning en Leerplicht. Daarnaast wordt van de RMC-reserve € 128.000 ingezet voor de financiering van een aantal projecten voor voortijdige schoolverlaters (RMC). De inzet van de RMC-reserve stijgt, omdat de specifieke uitkering van het Rijk voor de regionale aanpak Voortijdig Schoolverlaten (VSV) eindigt op 31 december 2020. Over een eventuele continuering/verlenging of vernieuwing van de financiering van het VSV-programma door het Rijk is op dit moment nog niets bekend. Financiering door inzet van de RMC-reserve is mogelijk, omdat overschotten uit het verleden in de RMC-reserve zijn gestort. De begrote inzet van reserves bij programma 3 'Algemene baten en lasten' komt uit op € 196.000 en dat is iets lager dan in de begroting 2020 (€ 212.000). De inzet van reserves heeft te maken met de dekking van extra huisvestingskosten (als gevolg van de herhuisvesting) en de financiering van de lasten van het ICT-plan (modernisering ICT-infrastructuur + vervanging kantoorautomatisering). De inzet van de reserves eindigt op het moment, dat de investeringen volledig zijn afgeschreven. De inzet van de (bestemmings)reserves wordt in de komende jaren afgebouwd. Daarmee wordt de meerjarenbegroting zonder inzet van reserves structureel sluitend.

Programma 1 – Regionale samenwerking

Het programma in beeld

Te bereiken effect Het ondersteunen van de samenwerking tussen de gemeenten en met de provincie, andere overheden en maatschappelijk partners.
Deeleffect Het versterken van de relaties met gemeentebesturen en met andere regio's in Gelderland. Het bijeen brengen, verbinden en voeden van overheden, ondernemers en overige partners.
Effectdoelstelling De bestuurs- en adviesorganen zijn tevreden over de geboden ondersteuning.
Nieuwe of gewijzigde activiteiten: -
Reguliere activiteiten: Bestuurders en gemeentelijke vertegenwoordigers ondersteunen bij: <ol style="list-style-type: none">1. Besluitvormingsprocessen en bestuursvergaderingen binnen Regio Rivierenland.2. Informatie-uitwisseling en kennisdeling, onder andere op de regiomiddagen.3. Bijdrage leveren aan samenwerkingsvraagstukken.
Deeleffect Gemeenten en samenwerkende partners ondersteunen met projecten (faciliteren en procesregie) om lokale opgaven te realiseren + gemeenten versterken in hun regierol op de Speerpunten Agribusiness, Economie & Logistiek en Recreatie & Toerisme voor de realisatie van regionale opgaven en doelstellingen uit het Ambitiedocument.
Effectdoelstelling Gemeenten en bestuurders faciliteren in hun gezamenlijke beleidsmatige activiteiten op de drie Speerpunten Agribusiness, Economie & Logistiek en Recreatie & Toerisme.
Nieuwe of gewijzigde activiteiten: -
Reguliere activiteiten: <ol style="list-style-type: none">4. Uitvoering van het nieuwe Regionaal Ambitiedocument, dat betrekking heeft op de periode 2020-2024.5. Genereren van subsidies en geldstromen om nieuwe projecten te realiseren.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2021

Beleidskaders

We houden rekening met onderstaande beleidskaders, die in de afgelopen periode geïntroduceerd of gewijzigd zijn:

Naam	Essentie ervan
Regeling Regio Rivierenland	De regeling op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen voor de inrichting en werking van het samenwerkingsverband.
Ambitiedocument Regio Rivierenland	<p>Beschrijving van de gezamenlijke ambities voor de bestuursperiode voor Agribusiness (nóg meer toonaangevend in Europa), Economie & Logistiek (top 3 van logistieke hotspots van Nederland) en Recreatie & Toerisme (5% jaarlijkse omzetgroei).</p> <p>In 2019 is het Ambitiedocument 2016-2020 geëvalueerd en in 2020 wordt in samenwerking met gemeenten en overige partners een nieuw Ambitiedocument voor de periode 2020-2024 opgesteld.</p>

Concretisering van onze activiteiten in prestatieafspraken

Bij het onderdeel *Het programma in beeld* is een aantal activiteiten benoemd. Daaraan hebben we de onderstaande prestatieafspraken gekoppeld:

Effectdoelstelling	
Activiteit	Prestatieafpraak
1. Besluitvormingsprocessen en bestuursvergaderingen binnen Regio Rivierenland.	<ul style="list-style-type: none"> - Bestuursadvisering gericht op soepele besluitvorming om programma's en projecten te realiseren. - Frequent overleg met de voorzitters van de Speerpuntberaden. - Organiseren van Speerpuntberaden op Regiomiddagen. - De aard en de frequentie van de overleggen zijn gerelateerd aan de te realiseren opdracht. - Ondersteunen van gemeentelijke initiatieven.
2. Informatie-uitwisseling en kennisdeling op de regiomiddagen.	Organiseren van besprekingen over actuele thema's. Creëren van een optimaal samenwerkingsklimaat.
3. Bijdrage leveren aan samenwerkingsvraagstukken.	Het faciliteren van andere organisaties (onderwijs, ondernemers en overheden) in hun samenwerkingsopgaven.
4. Uitvoering van het Regionaal Ambitiedocument 2020-2024.	Door monitoring maken we inzichtelijk wat de effecten zijn van de beleidsvoornemens en de invulling daarvan.
5. Genereren van geldstromen en subsidies om nieuwe projecten te realiseren.	<ul style="list-style-type: none"> - We zetten de middelen die beschikbaar zijn op lokaal, regionaal, provinciaal, landelijk en Europees niveau zo optimaal mogelijk in om de doelen van het Regionaal Ambitiedocument te realiseren. - We genereren subsidies om projecten te financieren. - Verantwoording van ingezette middelen.

Regionaal Ambitiedocument

In de periode 2016-2020 werkten we in onze regio met een regionaal ambitiedocument voor de economische speerpunten Agribusiness, Economie & Logistiek en Recreatie & Toerisme. Hieraan ten grondslag lagen een duidelijke focus op economie en de meerwaarde om regionaal samen te werken. Een belangrijk uitgangspunt is de huidige wijze van samenwerken in de regio.

We (de GR Regio Rivierenland) hebben de huidige werkwijze van ons regionale economische beleid gevisualiseerd met een huis van FruitDelta Rivierenland. De focus op de drie economische speerpunten Agribusiness, Economie & Logistiek, Recreatie & Toerisme is het fundament voor onze regio en de regionale samenwerking. We onderscheiden ons met de speerpunten van andere regio's in Nederland. We doen nog meer, we werken aan de beleidsvelden duurzaamheid, mobiliteit en wonen, de bouwblokken van het huis. Ieder blok kent zijn eigen visie en proces. Maar er is onderlinge afstemming, ook met het fundament. We houden ook rekening met de beleidsdomeinen van 'welzijn'.

In alle beleidsterreinen werken we samen met de O's, overheden, ondernemers, organisaties, onderwijs en onderzoek en ondernemende inwoners. Ook financiële instrumenten zoals het RIF en het mobiliteitsfonds zetten we in om ambities en doelen te bereiken. Het zijn de pijlers van het huis. Het geheel valt onder de lobby & branding paraplu oftewel het dak van FruitDelta. Het fundament, de pijlers, de bouwblokken, en het dak vormen samen het Huis van FruitDelta Rivierenland. Voor het fundament van het huis heeft u voor de periode 2016-2020 een regionaal economisch ambitiedocument opgesteld. Hiermee gaan we in principe door, eventueel na bijsturing/aanpassing voor de periode 2020-2024.

De omgeving van het huis van FruitDelta Rivierenland

Het huis van FruitDelta Rivierenland staat niet alleen in het gebied van de Regio. We werken op veel meer terreinen samen in de regio. Neem bijvoorbeeld het sociale domein, via contract-gestuurde diensten werken we als gemeenten samen. Ook in andere GR-en, zoals de ODR, Avri, Werkzaak Rivierenland, GGD etc. werken de gemeenten samen om taken doelgericht en efficiënt uit te voeren. Ook de vijf O's werken op tal van terreinen samen om bij te dragen aan een brede welvaart, inclusieve samenleving en krachtig samenwerkingsverband. Het is interessant om na te gaan waar we met het beleidsveld economie op kunnen aanhaken.

Conclusie: We zetten in op een regionaal economisch ambitiedocument voor de periode 2020-2024 en een FruitDelta agenda Economie. We stemmen af met de beleidsvelden Duurzaamheid, Mobiliteit, Wonen en Welzijn en gaan bij de andere O's in de regio na waar nog meer afstemming mogelijk is.

Regio Deal

De Regio Deal is een arrangement tussen regio's en het Rijk om de kracht van de regio te versterken. Grote maatschappelijke opgaven vragen om een regionale aanpak. Uit alle delen van Nederland heeft het Rijk 26 voorstellen ontvangen. Het Rijk heeft het ingediende voorstel voor de Regio Deal van onze regio medio februari 2020 gehonoreerd en heeft als samenwerkingspartner van FruitDelta Rivierenland € 7,5 miljoen aan cofinanciering toegezegd.

Met de toekenning van deze Regio Deal kunnen we verder aan de slag met vraagstukken die er voor ons als regio, maar ook voor heel Nederland, toe doen. Het gaat hier om vraagstukken gericht op het aanpakken van onder meer verdroging en hoog water als gevolg van klimaatverandering, het energieverbruik, de transitie naar duurzame energie en de kwetsbare sociale samenstelling van het gebied. Wij willen een slimme, duurzame en inclusieve regio zijn die weerbaar en toekomstbestendig is en zelfredzaam blijft. Met deze Regio Deal kunnen wij ons sociaal, ecologisch en economisch kapitaal én de regionale samenwerking verder versterken.

Nu bekend is geworden dat het Rijk de Regio Deal FruitDelta Rivierenland heeft gehonoreerd om verder uit te werken, zal er een intensieve samenwerking tot stand komen tussen het Rijk en de regiopartners. Deze samenwerking start met uitwerken van de toekenning van de gevraagde financiering. In deze nadere uitwerking wordt bijvoorbeeld ook vastgesteld welke projecten tot uitvoering zullen komen.

Lobby & Branding

In 2021 wordt uitvoering gegeven aan onze strategische lobbyagenda waarin Provincie en Rijk belangrijke partners zijn. Mede dankzij het opstellen van de Regio Deal heeft de merknaam FruitDelta Rivierenland nog meer en bredere bekendheid gekregen en hebben de samenwerkingsverbanden aan kracht gewonnen. In het visiedocument Lobby & Branding zijn de verschillende fasen van autoriteit naar sympathiek en naar wederkerigheid beschreven. De eerste twee fasen zijn de afgelopen jaren goed doorlopen en we gaan nu de fase van wederkerigheid uitbouwen. We zijn daarin partner van o.a. de Provincie en geven met hen vorm aan de provinciale gebiedsagenda.

Regionaal Investeringsfonds

Het Regionaal Investeringsfonds (RIF) is het instrument dat in grote mate bijdraagt aan het waarmaken van onze ambities. Met het RIF investeren wij in projecten van ondernemers en ondernemende inwoners uit onze eigen regio, bij voorkeur het MKB.

Deze projecten moeten direct bijdragen aan minimaal één van onze ambities en doelstellingen, zoals vastgelegd in het Regionaal Ambitiedocument. Hierbij ligt de focus primair op de 3 economische beleidsspeerpunten: Agribusiness, Economie & Logistiek en Recreatie & Toerisme. De initiatiefnemers moeten niet alleen goede projectplannen hebben, maar ook eigen kapitaal. De bijdrage uit het RIF, die wordt gefinancierd uit de bijdrage van de acht gemeenten van € 3 per inwoner, is hierbij een belangrijk steuntje in de rug.

Het merendeel van de regiogemeenten heeft de bijdrage voor RIF-subsidies in de eigen begroting opgenomen. Na positieve besluitvorming door alle gemeenteraden wordt de vastgestelde bijdrage definitief geformaliseerd. Voor de begeleiding, coördinatie, communicatie van het Regionaal Investeringsfonds is een uitvoeringsbudget noodzakelijk. Hiervoor is in de begroting 2021 een uitvoeringsbudget opgenomen.

Mobiliteit

Een goede bereikbaarheid stopt niet bij gemeente- of regiogrenzen. Problemen op de A2 en de A15 hebben bijvoorbeeld effect op het onderliggend wegennet van alle regionale gemeenten. Het is een netwerk dat goed moet functioneren, zodat inwoners, werknemers en recreanten zich snel, comfortabel en veilig kunnen verplaatsen in, van en naar de regio. Daarom pakken we de bereikbaarheidsvraagstukken op als één regio en met onze partners, zoals het bedrijfsleven, de provincie, het Rijk en de omliggende regio's. Daarbij richten wij ons niet alleen op de bereikbaarheid in onze regio, maar vooral ook op de verbinding van onze regio naar de regio's, steden en voorzieningen om ons heen. Om die reden is een goede samenwerking noodzakelijk voor de regionale bereikbaarheid.

Om de bereikbaarheid, betrouwbaarheid en veiligheid te borgen, voor nu en in de toekomst, hebben wij een Uitvoeringsplan 2019-2022 opgesteld bestaande uit acht opgaven. We richten ons daarbij niet alleen op een robuust netwerk, ook duurzame en slimme oplossingen worden uitgewerkt. Met een robuust verkeersnetwerk zorgen wij er voor dat zowel het verkeer van buiten als van binnen de regio goed en veilig kan doorstromen, zowel op de weg als via het spoor. Duurzame oplossingen richten zich op schone alternatieven voor alle modaliteiten, waarin de fiets en het openbaar vervoer een belangrijke rol spelen. Hierbij is het stimuleren van de reiziger om over te stappen een belangrijke opgave. De ontwikkeling van slimme mobiliteit, gevoed door technische ontwikkelingen, biedt kansen om infrastructuur en transportsystemen beter te benutten.

In het Uitvoeringsplan zijn de acht opgaven uitgewerkt in acties. Dit is waar we als één regio de aankomende periode samen met partners aan gaan werken. Zo werken wij met het Rijk en de Provincie Gelderland samen om de doorstroming op de A2 en A15 op de korte termijn te verbeteren en oplossingen voor de lange termijn te verkennen. Aan de andere kant werken we met omliggende regio's aan het versterken van ons fiets- en wegennetwerk, daar waar de verbindingen regio-overstijgend zijn naar steden en voorzieningen om ons heen. Dit alles kunnen we zelf uitvoeren doordat we gezamenlijk een Mobiliteitsfonds hebben opgezet. Elke gemeente draagt jaarlijks €1 per inwoner voor de periode 2019-2022 hieraan bij. Met het Uitvoeringsplan en het Mobiliteitsfonds hebben wij als regio één geluid naar onze partners over het belang van de bereikbaarheid van, naar en in de gemeenten binnen de regio.

Wonen

We zetten ons gezamenlijk in voor kwalitatief goede en passende woningen voor alle inwoners in Rivierenland. Dit doen we door het woningaanbod te laten aansluiten op de wensen en behoeften van onze inwoners, nu en in de toekomst. Dit betekent dat woningen moeten voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen en betaalbaar zijn. Ook dient er aandacht te zijn voor de diversiteit van woningzoekenden. In het bijzonder arbeidsmigranten, statushouders, uitstromers uit beschermd wonen/ maatschappelijke opvang en woningzoekenden die op korte termijn op zoek zijn naar een woning, ook wel spoedzoekers genoemd.

Gemeenten worden ondersteund in het ontwikkelen van en het sturen op kwaliteit in het woonbeleid en actuele thema's. Gemeenten bepalen samen de agenda- en actiepunten voor de komende jaren, deze brengen wij samen in de regionale woonagenda. In 2021 wordt uitvoering gegeven aan de Woonagenda Regio Rivierenland, die naast een regionaal woningbouwprogramma een thematische samenwerkingsagenda oftewel actieprogramma bevat.

Voor een vlotte voortgang van de woningbouwprojecten van de gemeenten is regionale afstemming een voorwaarde. De provincie legt de werkwijze en randvoorwaarden vast in de Omgevingsvisie en vraagt de gemeenten jaarlijks de voortgang van de woningbouw te monitoren en regionaal de woningbouwprogrammering vast te leggen.

Regionale Energiestrategie

In het Klimaatakkoord worden afspraken gemaakt over hoe Nederland haar klimaatdoelen kan realiseren. Nederland wil in 2050 energieneutraal zijn. Een van deze afspraken is dat er 30 regionale energiestrategieën worden opgesteld, waaronder in Rivierenland. In deze energiestrategieën leggen regio's vast hoeveel duurzame warmte, duurzame elektriciteit en besparing in hun regio kan worden gerealiseerd.

In 2021 moet in de tweede ronde een definitief bod voor de regionale energiestrategie bij het Rijk worden aangeboden. Dit nadat in juli 2020 een eerste regionaal conceptbod is ingediend. Bij de totstandkoming van de regionale energiestrategie in Rivierenland spelen regionale en lokale stakeholders een belangrijke rol. De gemeenteraden zullen met regionale en gemeentelijke bijeenkomsten naar hun mening en instemming gevraagd worden voor het definitieve bod.

Logistics Valley Rivierenland (LV-R)

Gelderland werkt en bouwt aan een Smart Logistics Valley als internationale toplocatie voor logistiek in Nederland. In Logistics Valley werken drie regionale hotspots samen: Rivierenland, Nijmegen en Liemers/Achterhoek. De speerpunten van het uitvoeringsprogramma zijn onder meer optimalisering van de regionale infrastructuur, arbeidsmarkt, duurzaamheid en innovatie.

In het 'Meerjarenprogramma 2021 t/m 2024 D.O.O.R. met logistiek in Gelderland Logistics Valley' (*) zijn de ambities uitgewerkt in doelstellingen, die zich richten op een duurzame, veilige en betrouwbare Gelderse Corridor als belangrijke schakel in de Europese Rhine-Alpine Corridor, die loopt van Rotterdam naar Genua in Italië. Centraal daarbij staan 4 thema's:

- verbeteren van de aansluiting op de arbeidsmarkt.
- stimuleren van innovatieve en duurzame logistiek.
- samenwerking bij acquisitie, branding en promotie.
- acties voor de fysieke infrastructuur en bedrijventerreinen.

De organisatiekosten voor Logistics Valley Rivierenland bedragen jaarlijks € 120.000. De provincie is bereid 75% van deze kosten te subsidiëren. De bijdrage vanuit onze regio is daardoor beperkt tot een bedrag van € 30.000 per jaar (25% van de kosten). Dit bedrag is opgenomen in deze begroting.

(*) D.O.O.R. staat voor:

- D**uurzaam
- O**ndernemersgedreven
- O**verheid & Onderwijs faciliterend
- R**esultaatgericht

De financiën van dit programma

Financiële aandachtspunten

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma. Hieronder volgen de belangrijkste financiële aandachtspunten:

1. De gemeentelijke bijdrage bij programma 1 'Regionale samenwerking' bedraagt € 2.170.000 en bestaat uit de bijdrage voor de volgende producten/activiteiten:
 - * Algemene Bestuursondersteuning € 686.000.
 - * Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning € 1.484.000.
2. In de begroting is een budget van € 30.000 opgenomen voor de cofinanciering van de organisatiekosten van Logistics Valley Rivierenland (LV-R). De provincie stelt in 2021 een subsidie van € 90.000 beschikbaar voor organisatiekosten als vanuit de regio de gevraagde cofinanciering wordt gerealiseerd, een bedrag gelijk aan 25% van de begrote organisatiekosten van € 120.000.
3. Daarnaast zijn in dit programma de middelen opgenomen voor het Regionaal Investeringsfonds (RIF) en het Mobiliteitsfonds van respectievelijk € 3 en € 1 per inwoner.
4. In de begroting is geen inzet van reserves geraamd.

Programma 1 <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2019	B 2020 t/m AB mrt	Begroting 2021
Lasten	2.138	2.139	2.218
Baten	1.871	976	987
Subtotaal	267-	1.163-	1.231-
Gemeentelijke bijdrage	1.951	2.067	2.170
Saldo van baten en lasten	1.684	904	939
Onttrekking reserve	0	0	0
Storting reserve	765	0	0
Resultaat	919	904	939

Toelichting bij de tabel:

Het begrote resultaat van € 939.000 (voordeel) is gelijk aan het bedrag van de overheadkosten, die conform BBV-voorschrift niet meer aan het programma worden toegerekend, maar integraal (bij programma 3) worden verantwoord.

Producten

Tot dit programma behoren de volgende producten:

- Algemene bestuursondersteuning
- Speerpunten (speerpuntberaden) & beleids- en projectondersteuning
- Regionaal Investeringsfonds (RIF)
- Mobiliteitsfonds

Meer informatie is te vinden op onze website.

Programma 2 – Contractgestuurde dienstverlening

Het programma in beeld

Te bereiken effect Vraaggerichte en efficiënte dienstverlening aan gemeenten (binnen en buiten onze regio) en andere instanties door het leveren van kennis en producten op basis van een goede prijs-prestatie verhouding.
Deeleffect Dienstverlening aan de gezamenlijke gemeenten op basis van collectieve/individuele afspraken met gemeenten.
Effectdoelstelling Gemeenten voeren op basis van gezamenlijkheid taken uit en zijn tevreden over de kwaliteit en kosten van de geleverde taken.
Nieuwe of gewijzigde activiteiten: -
Reguliere activiteiten: Uitvoeren basistaken op het gebied van: <ol style="list-style-type: none">1. Uitvoering van de begeleiding, monitoring en terugplaatsing van jongeren zonder startkwalificatie van 18 jaar tot en met 22 jaar (RMC).2. Initiëren van projecten gericht op de doelgroep van RMC.3. Uitvoering (van een gedeelte) van de leerplichtfunctie voor de gemeenten Buren, Culemborg, West Betuwe, Neder-Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.4. Preventieve en repressieve werkzaamheden op het gebied van de Participatiewet en de Wmo- en Jeugdwet voor de regiogemeenten (Sociale Recherche).5. Inkoopondersteuning en advies voor de regiogemeenten en voor gemeenschappelijke regelingen.6. Participeren en waar mogelijk ontwikkelen van acties op het gebied van samenwerking en shared services en initiëren van projecten.7. Het coördineren en beheren van de uitvoering van Basismobiliteit (Versis).8. Ondersteuning van zes gemeenten op het gebied van inkoop en contractmanagement Wmo/Jeugd.9. Ambtelijke ondersteuning Regionaal Werkbedrijf en Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt (RW-POA).

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2021

Beleidskaders

Voor 2021 houden we rekening met onderstaande beleidskaders, die in de afgelopen periode geïntroduceerd of gewijzigd zijn:

Naam	Essentie ervan
Bedrijfsplan Contractgestuurde dienstverlening	In het bedrijfsplan is opgenomen op welke wijze Contractgestuurde dienstverlening verder wordt vormgegeven en de ontwikkelingen daarin in de komende jaren.

Een totaaloverzicht van alle relevante beleidskaders is desgewenst opvraagbaar.

Concretisering van onze activiteiten in prestatieafspraken

Bij het onderdeel *Het programma in beeld* is een groot aantal activiteiten benoemd. Daaraan hebben we de onderstaande prestatieafspraken gekoppeld:

Effectdoelstelling basistaken	
Activiteit	Prestatieafpraak
<p>1. Uitvoering van de begeleiding, monitoring en terugplaatsing van jongeren zonder startkwalificatie van 18 jaar tot en met 22 jaar (RMC).</p> <p>2. Initiëren van projecten gericht op de doelgroep van RMC.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Op hoofdlijnen staan de volgende punten centraal: <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van trajecten voor jongeren die zonder startkwalificatie het onderwijs hebben verlaten. • Voorkomen van schooluitval bij jongeren die nog bij het onderwijs ingeschreven staan (preventie). - Het periodiek opstellen van managementrapportages en een jaarverslag na afloop van het verslagjaar.
<p>3. Uitvoering (van een gedeelte) van de leerplichtfunctie voor de gemeenten Buren, Culemborg, West Betuwe, Neder-Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Periodiek wordt een managementrapportage gerealiseerd en na afloop van het verslagjaar een jaarverslag, met daarin een overzicht van de resultaten en de voortgang. - Minstens één keer per jaar vindt een evaluatiegesprek plaats met de opdrachtgever over de (kwaliteit van de) dienstverlening. - SR: uitvoeren van toezichthouderschap in het kader van de Participatiewet en de Wmo- en Jeugdwet. - Inkoop: het begeleiden van rechtmatige en doelmatige inkoop- en aanbestedingstrajecten. - Alle activiteiten worden tegen een marktconforme kostprijs aangeboden die voor alle gemeenten gelijk is. - Dienstverlening kan plaatsvinden aan alle aangesloten gemeenten. Ook kan dienstverlening worden aangeboden aan andere (non-profit) partijen.
<p>4. Preventieve en repressieve werkzaamheden op het gebied van de Participatiewet en Wmo- en Jeugdwet voor de regiogemeenten (Sociale Recherche/SR).</p>	
<p>5. Inkoopondersteuning en advies voor de regiogemeenten en voor anderen.</p>	
<p>6. Participeren en waar mogelijk ontwikkelen van acties op het gebied van samenwerking en shared services en initiëren van projecten.</p>	<p>Continu wordt in samenwerking met de gemeenten bezien of en zo ja, op welke onderdelen verdergaande samenwerking mogelijk is.</p>
<p>7. Het coördineren en beheren van de uitvoering van Basismobiliteit (Versis)</p>	<p>Coördinatie en beheer van het regionaal vervoersysteem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • maandelijks facturering • periodieke monitoring en verantwoording • kwaliteitsmeting • contract- en relatiebeheer • doorontwikkeling van het nieuwe vervoersysteem en onderzoek naar mogelijke verbeteringen
<p>8. Ondersteuning van zes gemeenten op het gebied van Wmo/Jeugd.</p>	<p>Door het Team Wmo/Jeugd worden in opdracht van en in nauwe samenwerking met zes gemeenten de volgende taken uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ondersteuning inkoop- en aanbestedingsprocedures van de zorg. • Contractmanagement en Contractbeheer zorgaanbieders. • Advisering en signalering strategische/zorginhoudelijke beleidsontwikkelingen. • Ondersteuning bij procesoptimalisatie binnen het sociaal domein. • Budgetbeheer en budgetbewaking rondom Wmo/Jeugd (monitoring). • de Jeugdbeschermingstafel, passende zorg voor het kind en het gezin. • de coördinatie en projectleiding m.b.t. de actielijnen uit het Transformatiefonds voor het verbeteren en vernieuwen van de jeugdhulp.

Effectdoelstelling basistaken	
Activiteit	Prestatieafspraken
9. Ambtelijke ondersteuning Regionaal Werkbedrijf en Platform Onderwijs & Arbeidsmarkt (RW-POA).	Het toekomstbestendig organiseren van de ondersteuning van RW-POA Rivierenland, zodat Opdrachtgevers hun wettelijke taak, samenwerkingsplicht en -behoefte in het kader van de arbeidsmarktregio adequaat kunnen vervullen. De dienstverlening die wordt geboden aan de gemeenten bestaat uit onder andere het zorgdragen voor de continuïteit, kwaliteit en passende omvang van het programmabureau RW-POA Rivierenland.

Beleidsindicatoren

De wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren binnen programma 2 Contractgestuurde dienstverlening hebben betrekking op vroegtijdig schoolverlaters en onderwijsverzuim.

Beleidsindicator: Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (realisatie % VSV-ers 12 t/m 22 jaar schooljaar 2018-2019 met peildatum 1 oktober 2018)				
MBO	deelnemers	vsv-ers *)	vsv-%	landelijk vsv-%
Buren	692	22	3,18	5,35
Culemborg	577	42	7,28	5,35
Maasdriel	627	25	3,99	5,35
Neder-Betuwe	767	29	3,78	5,35
Tiel	1.094	68	6,22	5,35
West Betuwe	1.444	49	3,39	5,35
West Maas en Waal	469	23	4,90	5,35
Zaltbommel	782	38	4,86	5,35
Totaal/gemiddeld Regio	6.452	296	4,59	

Bron: VSV-verkenner/DUO (definitieve cijfers schooljaar 2018-2019).

Beleidsindicator: Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (realisatie % VSV-ers 12 t/m 22 jaar schooljaar 2018-2019 met peildatum 1 oktober 2018)				
VO	deelnemers	vsv-ers *)	vsv-%	landelijk vsv-%
Buren	1.524	7	0,46	0,49
Culemborg	1.886	2	0,11	0,49
Maasdriel	1.408	4	0,28	0,49
Neder-Betuwe	1.506	5	0,33	0,49
Tiel	2.461	12	0,49	0,49
West Betuwe	3.268	18	0,55	0,49
West Maas en Waal	1.016	2	0,20	0,49
Zaltbommel	1.828	5	0,27	0,49
Totaal/gemiddeld Regio	14.899	55	0,37	

Bron: VSV-verkenner/DUO (definitieve cijfers schooljaar 2018-2019).

*) Vsv-ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo- of vwo-diploma of minimaal een mbo 2- diploma. Het vsv-percentage staat voor het aantal vsv-ers als percentage van het aantal onderwijsdeelnemers aan het begin van het schooljaar.

Gemeten over schooljaar 2018-2019 verliet in de Regio 1,64% van de jongeren het onderwijs (MBO + VO) zonder startkwalificatie, en dat is voor het eerst sinds een aantal jaren een stijging van het aantal voortijdig schoolverlaters. Wel blijft de Regio onder het landelijk gemiddelde van 2,01%.

Gemeenten en onderwijs werken in Rivierenland al jaren nauw samen om voortijdig schoolverlaten te voorkomen en verder terug te dringen. Dit gebeurt in samenwerking en overleg met het Ministerie van OCW. Eind 2020 loopt de huidige samenwerkingsperiode met maatregelen af. Landelijk is het streven om dan jaarlijks maximaal 22.500 voortijdig schoolverlaters te hebben. Helaas is met de landelijke stijging van schooluitval in het schooljaar 2018/2019 (in totaal bijna 27.000 voortijdig schoolverlaters) realisatie van deze doelstelling verder buiten bereik komen te liggen. De regionale samenwerking vsv is sinds januari 2019 wettelijk verankerd en krijgt daarmee een vervolg in de nieuwe plannen 2021-2024. Op dit moment wordt verder invulling aan dit plan gegeven.

De hiervoor opgenomen beleidsindicatoren met betrekking tot vroegtijdig schoolverlaters geven het netto-resultaat weer van de uitvalscores. Overigens zeggen de indicatoren niets over de verrichte inspanningen om schooluitval te beperken. De hierna opgenomen cijfers over schoolverzuim geven wél het effect van de verrichte inspanningen weer.

Beleidsindicator: Absoluut verzuim (realisatie schooljaar 2018-2019, leerlingen 5 t/m 17 jaar)			
	Aantal leerlingen 5 t/m 17 jaar	Absoluut verzuim	Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen
Buren	4.064	64	15,7
Neder-Betuwe	4.368	72	16,5
West Betuwe	8.321	151	18,1
West Maas en Waal	2.576	32	12,4
Zaltbommel	4.865	63	12,9
Totaal Regio (5 gemeenten)	24.194	382	15,8

Bron: JVS-Jeugdvolgsysteem/DUO

Beleidsindicator: Relatief verzuim (realisatie schooljaar 2018-2019, leerlingen 5 t/m 17 jaar)			
	Aantal leerlingen 5 t/m 17 jaar	Relatief verzuim	Relatief verzuim per 1.000 leerlingen
Buren	4.064	149	36,7
Neder-Betuwe	4.368	139	31,8
West Betuwe	8.321	270	32,4
West Maas en Waal	2.576	62	24,1
Zaltbommel	4.865	200	41,1
Totaal Regio (5 gemeenten)	24.194	820	33,9

Bron: JVS-Jeugdvolgsysteem/DUO

De in bovenstaande overzichten opgenomen aantallen met betrekking tot absoluut en relatief verzuim sluiten aan op het jaarverslag, dat door Leerplicht is opgesteld. De cijfers geven de inspanningen weer die zijn gedaan op het gebied van verzuimcontrole en -reductie (toezicht & handhaving). Uit de cijfers van het relatief verzuim blijkt, dat t.o.v. het vorige schooljaar 2017-2018 ruim 10% meer verzuim is opgespoord (820 gevallen in 2018/2019 t.o.v. 742 in 2017/2018).

De financiën van dit programma

Financiële aandachtspunten

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma. Hieronder volgen de belangrijkste financiële aandachtspunten:

1. De lasten zijn ten opzichte van de begroting 2020 gestegen met € 2.647.000, met name als gevolg van de extra lasten van het leerlingen- en jeugdvervoer voor vijf gemeenten en gestegen vervoerskosten bij Basismobiliteit/Versis. Daarnaast zijn in de begroting 2021 de lasten opgenomen in het kader van het actieprogramma 'Zorg voor de Jeugd', gericht op verbetering en vernieuwing van de jeugdhulp. De lasten hiervan worden door het Rijk gefinancierd via het Transformatiefonds en uitbetaling loopt via de gemeente Tiel. De regionale coördinatie en projectleiding voor de verschillende actielijnen is belegd bij Regio Rivierenland.
2. Daarnaast zijn de lasten (en de DVO-bijdragen die de gemeenten betalen) bij Leerplicht, Sociale Recherche, Inkoopondersteuning en Wmo/Jeugd gestegen t.o.v. 2020 als gevolg van een stijging van de salariskosten (tevens verhoging van de uurtarieven).
3. De begrote inzet van de reserves bedraagt € 275.000 en omvat de inzet van de RMC-reserve voor de financiering van projecten gericht op terugdringing van voortijdig schoolverlaten (€ 128.000) én de inzet van de risicoreserve CgD i.v.m. begrote tekorten bij Inkoopondersteuning en Leerplicht (€ 147.000).

Programma 2 <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2019	B 2020 t/m AB mrt	Begroting 2021
Lasten	8.338	7.907	10.554
Baten	8.799	8.673	11.156
Subtotaal	461	766	602
Gemeentelijke bijdrage	0	0	0
Saldo van baten en lasten	461	766	602
Onttrekking reserve	350	87	275
Storting reserve	1	0	0
Resultaat	810	853	877

Toelichting bij de tabel:

Het begrote resultaat van € 877.000 (voordeel) is gelijk aan het bedrag van de overheadkosten, die conform BBV-voorschrift niet meer aan het programma worden toegerekend, maar integraal (bij programma 3) worden verantwoord.

Producten

Tot dit programma behoren de volgende producten:

- Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)
- Leerplicht
- Sociale Recherche
- Inkoopondersteuning
- Coördineren en beheren van de uitvoering van Basismobiliteit (Versis)
- Uitvoeringsondersteuning Wmo/Jeugd
- Ambtelijke ondersteuning RW-POA (Regionaal Werkbedrijf en Platform Onderwijs en Arbeidsmarkt)

Achtergronden bij dit programma

Meer informatie over Contractgestuurde dienstverlening is te vinden op onze website.

Programma 3 – Algemene baten en lasten

In dit programma worden de overheadkosten centraal begroot en verantwoord, die niet meer toegerekend worden aan taken/activiteiten. Alleen de kosten die een directe relatie hebben met het primaire proces worden aan de programma's toegerekend.

Naast de overheadkosten worden binnen dit programma ook de resultaten uit Treasury en de centrale budgetten voor onvoorziene uitgaven en vennootschapsbelasting begroot en verantwoord. Tot slot worden de rentelasten van de financiering van de gronden die in erfpacht aan Avri zijn uitgegeven en de daarmee samenhangende opbrengst uit de erfpachtcanon in programma 3 begroot en verantwoord.

Resumerend zijn in programma 3 Algemene baten en lasten de volgende onderdelen opgenomen:

A	Overhead	Taakveld 0.4 uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
B	Treasury	Het renteresultaat zoals opgenomen in taakveld 0.5 uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
C	In erfpacht uitgegeven gronden	De rentelasten van de financiering van de gronden die in erfpacht aan Avri zijn uitgegeven en de opbrengst uit de erfpachtcanon die we daarvoor ontvangen.
D	Onvoorziene uitgaven	Het centrale budget voor onvoorziene uitgaven maakt deel uit van taakveld 0.8 'Overige baten en lasten' uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.
E	Vennootschapsbelasting	Het centraal begrote bedrag voor de heffing van vennootschapsbelasting wordt opgenomen in taakveld 0.9 'Vennootschapsbelasting' uit de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden.

De financiën van dit programma

Financiële aandachtspunten

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van de financiën van dit programma. Hieronder volgen de belangrijkste financiële aandachtspunten:

1. De lasten bestaan hoofdzakelijk uit de kosten van overhead. Deze zijn t.o.v. de begroting 2020 gestegen, hoofdzakelijk als gevolg van de geraamde stijging van de salariskosten en indexering van kostenbudgetten.
Na de samenvattende cijfertabel op de volgende pagina is een gedetailleerde specificatie opgenomen van de overheadkosten per onderdeel, waardoor de kosten van onze bedrijfsvoering transparant en inzichtelijk zijn vastgelegd in de begroting. Bovendien wordt daarmee een betere sturing en control gerealiseerd.
2. In het bedrag van de begrote baten is de bijdrage van € 133.000 begrepen, die Avri na de afsplitsing (op 1 januari 2016) betaalt via de erfpachtcanon als vergoeding voor de niet afbouwbaar overhead.
3. De begrote baten zijn gestegen t.o.v. de begroting 2020 door extra inkomsten voor dekking van overheadkosten.
4. Het begrote resultaat uit Treasury is t.o.v. 2020 gedaald als gevolg van een neerwaartse bijstelling van de omslagrente.
5. Per saldo is de gemeentelijke bijdrage negatief (-/- € 7.000) en dat betekent, dat we via de gemeentelijke bijdrage een bedrag teruggeven aan de gemeenten.
6. De inzet van de reserves (begroot op € 196.000) eindigt op het moment, dat de investeringen op het gebied van huisvesting en ICT volledig zijn afgeschreven. De meerjarenbegroting is zonder inzet van reserves structureel sluitend.

Programma 3 <i>Bedragen x € 1.000</i>	Rekening 2019	B 2020 t/m AB mrt	Begroting 2021
Lasten	1.967	2.165	2.273
Baten	246	211	268
Subtotaal	1.721-	1.954-	2.005-
Gemeentelijke bijdrage	5	15-	7-
Saldo van baten en lasten	1.716-	1.969-	2.012-
Onttrekking reserve	48	212	196
Storting reserve	0	0	0
Resultaat	1.668-	1.757-	1.816-

Overzicht van de kosten van overhead

Conform wettelijk voorschrift (BBV) nemen we in een apart overzicht de kosten van de overhead op in het programmaplan, zodat via de programmabegroting inzicht wordt gegeven in de kosten van de overhead voor de gehele organisatie. Overhead heeft betrekking op ondersteunende taken die niet direct dienstbaar zijn aan de externe klant of het externe product. De algemene definitie luidt als volgt: *overhead heeft betrekking op alle kosten die samenhangen met de sturing en de ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.*

In onderstaand overzicht is een specificatie opgenomen van de overhead, waarbij voor het onderscheid naar de verschillende kostencomponenten aansluiting is gezocht bij de definitie en opsomming uit de Notitie Overhead van de BBV-commissie. De inrichting van onze administratie sluit hierop aan.

Overhead	Begroting 2021	Wijze van verdeling en toerekening van overhead
Kosten directie en management primair proces	€ 310.000	combinatie van vaste percentages en verdeling o.b.v. fte's
Kosten concernondersteuning en bestuursondersteuning	€ 1.102.000	combinatie van vaste percentages en verdeling o.b.v. fte's
Kosten van huisvesting	€ 257.000	combinatie van vaste bedragen en verdeling o.b.v. fte's
Kosten met betrekking tot personeelszaken en organisatie	€ 155.000	combinatie van vaste percentages en verdeling o.b.v. fte's
Kosten van informatievoorziening en automatisering	€ 343.000	Verdeling o.b.v. fte's
Kosten AVG (Functionaris Gegevensbescherming + Privacy-officer)	€ 45.000	Verdeling o.b.v. fte's
Totaal van de kosten van overhead	€ 2.212.000	
Baten in relatie tot de overhead:		
Vergoeding overheadkosten via erfpachtcanon	- € 133.000	
Overige inkomsten voor dekking overheadkosten	- € 67.000	
Saldo van de baten en lasten van overhead	€ 2.012.000	
Onttrekking reserve Herhuisvesting	- € 65.000	
Onttrekking reserve Desintegratiekosten	- € 131.000	
Saldo/resultaat taakveld 0.4 Overhead	€ 1.816.000	

Op basis van de in bovenstaande tabel weergegeven verdeelsleutels bedraagt de overhead voor programma 1 Regionale samenwerking € 939.000 en voor programma 2 Contractgestuurde dienstverlening € 877.000. Voor de uitvoeringsteams van Contractgestuurde dienstverlening komt dat neer op een gemiddeld bedrag van € 31.300 per fte (dat was in de begroting 2020 € 30.800 per fte).

Overhead en apparaatskosten

In onderstaand overzicht zijn de lasten gespecificeerd:

	Overhead	Apparaatskosten
Totaal van de kosten van overhead	€ 2.212.000	€ 2.212.000
Organisatiekosten uitvoeringsteams Contractgestuurde Dienstverlening		€ 3.142.000
Organisatiekosten speerpuntberaden & beleids- en project-ondersteuning		€ 968.000
Totaal	€ 2.212.000	€ 6.322.000
% van de totaal begrote lasten	14,7%	42,0%
Bedrag per inwoner	€ 8,97	€ 25,63

De overhead, uitgedrukt als percentage van het totaal van de begrote lasten, is t.o.v. de begroting 2020 gedaald met 2,5%-punten (van 17,2% naar 14,7%). Dit laat zien, dat de stijging van de overheadkosten veel lager is dan de groei van de geraamde lasten in de begroting. Bij de apparaatskosten is dezelfde tendens zichtbaar en komt de daling t.o.v. de begroting 2020 uit op 5,6%-punten.

Treasury

Regio Rivierenland heeft twee BNG-leningen. Op deze leningen wordt jaarlijks € 275.000 afgelost. De rentepercentages van deze leningen bedragen 4,335% en 1,46%. De leningen worden gebruikt voor de financiering van de gronden, die in erfpacht zijn uitgegeven aan Avri (projectfinanciering) en een balanswaarde van € 2.028.519 hebben. De overige activiteiten en investeringen hebben we met eigen middelen (voornamelijk reserves) gefinancierd. Hierdoor realiseren we in de begroting een positief resultaat uit treasury, dat we via de gemeentelijke bijdrage teruggeven aan de gemeenten.

Alle rentelasten en rentebaten worden begroot en verantwoord op het taakveld Treasury. In de paragraaf Financiering is een renteschema opgenomen, dat inzicht geeft in de rentebaten, rentelasten en het begrote renteresultaat. Het saldo en de samenstelling van het resultaat uit treasury is in onderstaand overzicht samengevat.

Rentelasten BNG-leningen (langlopende financiering)	€ 68.000
Overige rentelasten	€ 1.000
Rentebaten	- € 0
Saldo rentelasten en rentebaten	€ 69.000
Af: toerekening rente aan gronden die in erfpacht zijn uitgegeven (projectfinanciering)	- € 68.000
Totaal van de aan de overige vaste activa (taakvelden) toe te rekenen rente	€ 1.000
De aan de overige vaste activa (taakvelden) toegerekende rente (o.b.v. renteomslagpercentage van 1,5%)	- € 18.000
Begroot resultaat uit treasury (voordelig)	€ 17.000

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat het volledige bedrag van de externe langlopende financiering en de daarmee samenhangende rentelasten (saldo van de bancaire leningen) wordt aangewend voor de gronden die in erfpacht zijn uitgegeven. Slechts een bedrag van € 1.000 aan externe rentelasten resteert voor de toerekening aan de overige investeringen (taakvelden). Het renteomslagpercentage is op basis van de nieuwe financieringsverhoudingen in de begroting 2021 verlaagd van 2,0% naar 1,5%. Per saldo resteert een begroot positief resultaat uit treasury van € 17.000, dat via de gemeentelijke bijdrage wordt teruggeven aan de gemeenten.

Onvoorziene uitgaven

In de begroting 2021 is een centraal budget voor onvoorziene uitgaven opgenomen van € 10.000. Financiering gebeurt via de gemeentelijke bijdrage.

Vennootschapsbelasting

Regio Rivierenland is vanaf 1 januari 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Bij de taken die als ondernemersactiviteit worden aangemerkt moet over de behaalde (fiscale) winsten vennootschapsbelasting worden afgedragen, tenzij één van de in de wet opgenomen vrijstellingen van toepassing is. Voor het begrotingsjaar 2021 wordt geen heffing van vennootschapsbelasting verwacht.

Producten

Tot dit programma behoren de volgende taakvelden/producten:

- Overhead
- Treasury
- In erfpacht uitgegeven gronden
- Onvoorziene uitgaven
- Vennootschapsbelasting

Paragraaf 1 – Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2021

De weerstandscapaciteit van de regio is voldoende om de risico's die we lopen op te vangen. We zetten het beleid ongewijzigd voort.

Toelichting bij de financiële risico's

Onderstaande risico's zijn relevant voor de begroting 2021:

1. Bij Contractgestuurde dienstverlening werken we met dienstverleningsovereenkomsten. Aan het werken met dienstverleningsovereenkomsten zijn financiële risico's verbonden. De financiële risico's en eventuele tekorten bij de uitvoering van taken voor gemeenten kunnen worden opgevangen door inzet van de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening.
2. Regio Rivierenland is namens de regiogemeenten en provincie verantwoordelijk voor de organisatie van het regionale vervoersysteem Versis. Het coördineren en beheren van de uitvoering van Versis/Basismobiliteit kan risico's met zich meebrengen. Voor de uitvoering van het vervoer zijn overeenkomsten gesloten met een regiecentrale en een aantal vervoerders. Financiële risico's bestaan bij een eventueel faillissement van een van de partijen. Daarnaast bestaan risico's bij onenigheid tussen opdrachtgever en uitvoerende ondernemers, wat uiteindelijke financiële gevolgen kan hebben. Tot slot kunnen er financiële risico's zijn op het gebied van personele verplichtingen, als de uitvoering van Versis door de Regio wordt beëindigd. De gevolgen van financiële risico's en tekorten kunnen worden gefinancierd vanuit de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening.
3. Er is een inventarisatie uitgevoerd naar de financiële risico's bij het Regiokantoor van Regio Rivierenland, waarbij tevens een koppeling is gelegd met de saldi van reserves en voorzieningen om de risico's te kunnen dekken. De in de balans opgenomen algemene reserve van € 474.000 wordt voldoende geacht voor het afdekken van de financiële risico's.
4. In aanvulling op de uitgevoerde risico-inventarisatie bij het Regiokantoor is een vervolgonderzoek uitgevoerd, specifiek gericht op frauderisico's. Frauderisico's kunnen (latent) aanwezig zijn zowel op het gebied van onttrekking van geld of goederen aan de organisatie als ook met betrekking tot de financiële verantwoording. Doel van de frauderisico-analyse is vast te stellen hoe het staat met de kwaliteit van beheersing van frauderisico's. Er functioneren voldoende controle- en beheersingsmaatregelen binnen het Regiokantoor van Regio Rivierenland. De frauderisico's worden als 'laag' gekwalificeerd.

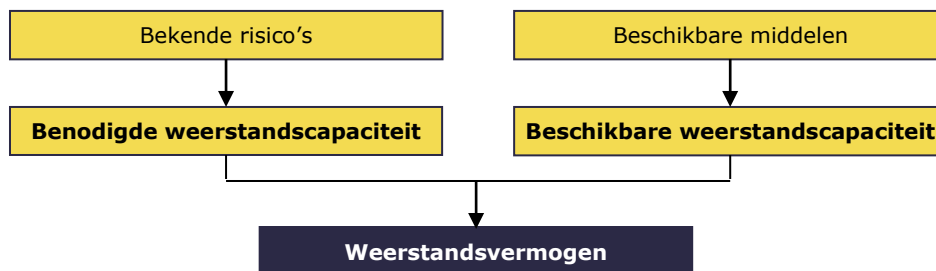
De uitvoeringsaspecten van risicomangement en de daarmee samenhangende ontwikkelingen in de organisatie worden hierna in deze paragraaf toegelicht.

Toelichting op het begrip weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de benodigde weerstandscapaciteit – de ingeschatte risico's – en de beschikbare weerstandscapaciteit – de middelen die beschikbaar zijn om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen. Het weerstandsvermogen wordt gevormd door de aanwezige middelen om de nadelige gevolgen van risico's op te vangen.

Het gaat bij het weerstandsvermogen met name om risico's die *niet* via verzekeringen of voorzieningen kunnen worden ondervangen.

In onderstaand schema is dit weergegeven:

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door:

- de verwachte impact van de aanwezige risico's;
- de gewenste mate van zekerheid dat de risico's kunnen worden opgevangen;
- de mate waarin de risico's al op andere wijze zijn afgedekt.

De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal aan middelen en mogelijkheden waarover de regio kan beschikken om eventueel optredende niet begrote kosten af te dekken, zonder invloed op de uitvoering van taken.

De middelen die we tot de beschikbare weerstandscapaciteit rekenen zijn:

- de vrije aanwendbare reserves;
- de stille reserves;
- de post onvoorzien in de begroting.

Beleid omtrent weerstandscapaciteit

Regio Rivierenland is een gemeenschappelijke regeling die taken uitvoert in opdracht van acht gemeenten. Het weerstandsvermogen van de regio wordt gevormd door het weerstandsvermogen van de afzonderlijke gemeenten. Niettemin zijn er redenen om ook binnen de regio financiële weerstand op te bouwen. Op grond van wettelijke voorschriften is de regio verplicht voorzieningen te vormen voor kwantificeerbare risico's, verplichtingen en verliezen. Daarnaast is het wenselijk om voor bepaalde activiteiten een reserve te hebben om te voorkomen dat bedrijfsresultaten en onvoorziene omstandigheden grote afwijkingen veroorzaken in de jaarlijks geraamde gemeentelijke bijdragen en tarieven. De afgelopen jaren is de vaste gemeentelijke bijdrage van de gemeenten deels omgezet naar dienstverleningsovereenkomsten. Het leveren van maatwerk en flexibiliteit heeft als nadeel dat er meer (financiële) risico's in de bedrijfsvoering ontstaan. Om deze risico's op te kunnen vangen heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met de vorming van reserves.

Overzicht van weerstandscapaciteit en risico's bij de programma's Regionale samenwerking en Contractgestuurde dienstverlening

Om het inzicht te versterken in de bestaande en toekomstige financiële risico's en de mate waarin deze zijn afgedekt door reserves heeft het Regiokantoor een onderzoeksrapport 'Risico's bij Regio Rivierenland' op laten stellen. Mede op basis van de uitkomsten van de risico-inventarisatie en de in het onderzoeksrapport opgenomen adviezen is een algemene reserve gevormd van € 474.000 voor het afdekken van deze (financiële) risico's.

In algemene zin kan gesteld worden dat er geen (grote) risico's zijn bij het Regiokantoor die om directe aanpassing in de bedrijfsvoering vragen.

Voor het opvangen van tekorten (en overige financiële risico's) bij de uitvoering van contractactiviteiten (programma 2 Contractgestuurde dienstverlening) is een risicoreserve gevormd. Deze reserve is bedoeld om tegenvallende resultaten en/of wegvallende vraag op flexibele taken op te kunnen vangen. Een reserve van maximaal 30% van de totale uitgaven bij Contractgestuurde dienstverlening wordt voldoende geacht om de bedrijfsvoeringrisico's op te kunnen vangen (besluit van het Algemeen Bestuur uit april 2011). De flexibele taken van Contractgestuurde dienstverlening bevatten risico's voor Regio Rivierenland, waarbij te denken valt aan: ziekte en inhuur van personeel en fluctuaties in de vraag naar diensten/producten. Ook zijn er risico's op het gebied van vraag en aanbod. Hiertegenover staat dat de gemeenten betalen voor de gevraagde diensten. In het uiterste geval zijn gemeenten als eigenaar van de Regio Rivierenland verantwoordelijk voor tekorten die niet kunnen worden gedekt uit de gevormde reserves.

Onvoorziene uitgaven

In de Nota reserves en voorzieningen is ten aanzien van de weerstandscapaciteit van de programma's Regionale samenwerking en Contractgestuurde dienstverlening bepaald dat er een post 'onvoorzien' in de begroting opgenomen kan worden voor incidentele tegenvallers.

In de programmabegroting 2021 is een bedrag van € 10.000 opgenomen voor onvoorziene uitgaven.

Maatregelen op het gebied van risicobeheersing en risicomangement

We hebben verzekeringen afgesloten voor onze eigendommen en voor het personeel. We hebben verzekeringen op het gebied van brand/opstal + inventaris/goederen, computerverzekering, aansprakelijkheid, rechtsbijstand en goed werkgeverschap. Eventuele financiële risico's en kosten van schades kunnen veelal via verzekeringspolissen worden gedekt.

De werkorganisatie en de werkprocessen zijn zodanig ingericht, dat voldoende (controle-) procedures en beheersmaatregelen functioneren om financiële risico's en frauderisico's te voorkomen of in ieder geval te beperken. We werken met (meerjarige) contracten, bijvoorbeeld op het gebied van huisvesting/onderhoud om de risico's ten aanzien financiële verplichtingen te reduceren. Ook voor de inkomsten geldt, dat we contractafspraken maken met onze klanten (bijvoorbeeld via dienstverleningsovereenkomsten). Het beheer van subsidiegelden en de bewaking van subsidievoorwaarden en -verplichtingen is voldoende ingebed in de organisatie.

Ten aanzien van de geldmiddelen wordt opgemerkt dat de organisatie geen eigen kas heeft. Alle geldstromen lopen via de bank (BNG), waardoor geen risico's bestaan ten aanzien van vervreemding of verduistering van kasgelden. De banktegoeden zijn ondergebracht bij de schatkist, waardoor ook ten aanzien van het onrechtmatig gebruik van banktegoeden de financiële risico's grotendeels zijn afgedicht, omdat voor het ontvreemden van gelden extra stappen ondernomen moeten worden. Bovendien zijn in het proces van bankbetalingen meerdere controlestappen aangebracht.

Voor wat betreft de gemeentelijke bijdrage zijn in de Regeling Regio Rivierenland bepalingen opgenomen, waardoor financiële risico's worden beperkt, in ieder geval voor de korte termijn. Overige getroffen maatregelen betreffen voornamelijk organisatorische maatregelen, passend bij de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering en de dynamiek van het werken in een gemeentelijke (politieke) omgeving. Er wordt geïnvesteerd in personeel via training, opleidingen en loopbaanbegeleiding. Daarnaast is er aandacht voor de kwaliteit, betrouwbaarheid en continuïteit van (ICT-)systemen en de hiermee samenhangende activiteiten op het gebied van databeheer en informatiebeveiliging.

Paragraaf 2 – Onderhoud kapitaalgoederen

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2021

We zetten het beleid ongewijzigd voort.

Beleidskader

Het beleid ligt vast in het meerjarenonderhoudsplan

Het beleidskader ligt vast in de beleidsnotitie Onderhoud gebouwen. Uitgangspunt is dat op langere termijn de bedrijfsgebouwen op een adequate wijze worden onderhouden. Renovaties en nieuwbouw moeten hiervan los worden gezien. Hiervoor dienen afzonderlijk middelen beschikbaar te worden gesteld door het Algemeen Bestuur. Begin 2016 zijn door een daartoe gespecialiseerd bureau nieuwe meerjarige onderhoudsplannen opgesteld. Het onderhoudsplan is doorgerekend voor een periode van 20 jaar. Jaarlijks wordt nagegaan of de voorziening een toereikend saldo heeft en of het meerjarenonderhoudsplan bijstelling behoeft.

Financiële consequenties en vertaling daarvan in de begroting

Onderhoudsvoorziening pand Burg. van Lidth de Jeudelaan

Het meerjarenonderhoudsplan is in 2016 geactualiseerd.

In 2019 is in het kader van de herhuisvesting aanzienlijk geïnvesteerd en daarbij zijn geplande/voorzienbare onderhoudswerkzaamheden gecombineerd uitgevoerd met de aangebrachte vernieuwingen en verbeteringen aan en in ons pand. De jaarlijkse storting in de onderhoudsvoorziening bedraagt € 16.000. Een jaarlijkse storting van € 16.000 is toereikend om de toekomstige kosten van periodiek groot onderhoud ten laste van de onderhoudsvoorziening te kunnen betalen. De onttrekkingen meerjarig zijn geraamd op € 20.000 per jaar.

Het geplande/geraamde verloop van de onderhoudsvoorziening is als volgt:

Onderhoud Lidth de Jeudelaan <i>Bedragen x € 1.000</i>	2021	2022	2023	2024	2025
Stand voorziening onderhoud gebouw 1 januari	73	69	65	61	57
Dotatie voorziening	16	16	16	16	16
Onttrekking voorziening	-20	-20	-20	-20	-20
Stand 31 december	69	65	61	57	53

In de loop van 2020 starten we met actualisatie van het meerjarig onderhoudsplan voor ons pand Burg. van Lidth de Jeudelaan. Het is mogelijk dat op basis van het nieuwe onderhoudsplan de jaarlijkse storting in de voorziening bijgesteld moet worden.

Paragraaf 3 – Bedrijfsvoering

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2021

Algemeen

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's te realiseren.

Voor een goede bedrijfsvoering zijn budget, personeel met kennis en kunde, infrastructuur, leiding/aansturing, een goede communicatie, informatie en beheersinstrumenten nodig. Ook is een efficiënte inrichting van de organisatie en een gezonde samenwerkingscultuur, samen met gemeenten en andere partners cruciaal om de doelstellingen van de regionale samenwerking te bereiken en onze dienstverlening adequaat te kunnen uitvoeren.

Onze organisatie is voortdurend in verandering door de dynamiek in het openbaar bestuur en de ontwikkelingen in de samenleving. Verandering zal de constante factor zijn voor onze organisatie. Dat vraagt een organisatie die daarmee om kan gaan en kwaliteit blijft leveren. Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor een adequate bedrijfsvoering. Het Algemeen Bestuur heeft hierbij een kaderstellende en controlerende taak.

Inrichting van de organisatie

De organisatie van Regio Rivierenland bestaat uit drie onderdelen:

- **Staf (Concern- en bestuursondersteuning)**: dit onderdeel is gericht op de interne dienstverlening aan de andere twee onderdelen en is gericht op de bedrijfsvoering van Regio Rivierenland.
- **Beleid en projecten (onderdeel van het programma Regionale samenwerking)**: dit onderdeel richt zich volledig op de procesmatige facilitering van de beleidsmatige samenwerking tussen de gemeenten op o.a. de drie Speerpunten (Agribusiness, Economie & Logistiek en Recreatie & Toerisme) en op de doorlopende programmalijnen op diverse gebieden zoals duurzaamheid, mobiliteit en wonen. Daarmee worden de opgaven uit programma 1 van de begroting verwezenlijkt.
- **Contractgestuurde Dienstverlening**: dit onderdeel levert op contractbasis diensten voor de gemeenten. Daarmee worden de opgaven uit programma 2 van de begroting gerealiseerd.

Staf (Concern- en beleidsondersteuning)

De ondersteunende middelen (P&O, Financiën & Control, Administratie, Informatievoorziening & Automatisering, Informatieveiligheid en privacy (FG), Huisvesting, JZ, Archief, Communicatie, Bestuursondersteuning/-secretariaat) staan direct ten dienste van de bedrijfsvoering van het Regiokantoor. De koers voor 2021 is om met efficiënte inzet van middelen een kwalitatief goede dienstverlening te bieden op basis van resultaatafspraken. Ten behoeve van de instandhouding van de regionale samenwerking zelf, zijn op concernniveau werkzaamheden nodig die ten goede komen aan alle regio-onderdelen.

De concernondersteuning is gericht op:

- Het werkgeverschap (arbeidsvoorwaarden, personeelsregelingen, OR en GO)
- De planning- en controlcyclus
- Control (auditcomité, interne controle, algemene financiële en juridische control)
- Organisatie-inrichting (treasury, budgetbeheer, mandatering, organisatieregelingen)
- Juridische control (gemeenschappelijke regeling en interne reglementen en verordeningen)
- Informatietechnologie & informatieveiligheid + de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde dataverwerking (ICT)
- Archief (centrale archiefverantwoording en -wetgeving)
- Concerncommunicatie (website, intranet, nieuwsuitingen, folders)
- Bestuursondersteuning (faciliteren bestuursvergaderingen, regiomiddagen, regionale agendacommissie en bijeenkomsten)

De overige middelenfuncties, waarbij dienstverleningsafspraken kunnen worden gemaakt, zijn ondergebracht bij het onderdeel Contractgestuurde Dienstverlening met een directe kostentoedeling naar de onderdelen waar werkzaamheden voor worden verricht. Door deze werkwijze wordt de werkelijke kostprijs per onderdeel transparant. Hierdoor kunnen ook makkelijker diensten buiten onze organisatie worden aangeboden, waarmee inkomsten worden gegenereerd.

Beleid en projecten (Regionale samenwerking)

De samenwerking tussen de gemeenten wordt gefaciliteerd door drie speerpuntondersteuners en diverse beleidsmedewerkers voor projecten. Zij faciliteren de samenwerking tussen de gemeenten op een hoogwaardig procesmatig niveau en anticiperen daarbij op de wensen van de gemeenten en maatschappelijke ontwikkelingen (veranderingen, bedreigingen en kansen voor de gemeenten). We zetten, samen met de gemeenten, in op het transparant maken en houden van de onderwerpen die op regionaal niveau spelen, zodat de gemeenten het overzicht behouden en de inhoudelijke richting kunnen blijven bepalen. We blijven investeren in onze communicatie. Onze website moet de bron zijn waar onze gemeenten, maar ook andere belangstellenden de juiste informatie makkelijk kunnen vinden.

Contractgestuurde dienstverlening

Voor Contractgestuurde dienstverlening zetten we in op efficiënte bedrijfsvoering, goede procesondersteuning vanuit de interne backoffice en slimme automatisering met gebruik van handige tools zodat we op effectieve en kostenefficiënte wijze producten en diensten kunnen leveren aan onze gemeenten.

Beleidsindicatoren

Met de wetwijziging van maart 2016 in het kader van de Vernieuwing van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn een aantal beleidsindicatoren vastgesteld, die verplicht in de programma's en programmaverantwoording opgenomen moeten worden. De wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren binnen programma 3 zijn in het hierna opgenomen overzicht benoemd en toegelicht.

Beleidsindicator:	
Personele formatie (fte per 1.000 inwoners)	0,234
Personele bezetting (fte per 1.000 inwoners)	0,236
Externe inhuur (% van totale salariskosten)	6,8%
Overhead (% van de totale lasten)	14,7%
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	€ 25,63

Toelichting bij de beleidsindicatoren

Personele formatie en personele bezetting

De personele formatie is gebaseerd op het actuele formatieoverzicht (per 1 maart 2020, waarin ook de vacatures zijn meegenomen). In onderstaand overzicht zijn de besluiten met betrekking tot de personele formatie en aanstellingen tot 1 maart 2020 zijn verwerkt.

	Personele formatie (inclusief vacatures)	Personele bezetting
	fte	fte
Directie en management primair proces	2,00	2,00
Concern- en bestuursondersteuning, ICT, FG en administratie	13,36	13,82
Speerpunt- & beleids- en projectondersteuning	9,89	9,78
Uitvoeringstaken Contractgestuurde dienstverlening	31,68	31,85
Proces-/programmamanager RW-POA *)	0,83	0,83
Totaal fte	57,76	58,28
Totaal fte per 1.000 inwoners	0,234	0,236

*) *RW-POA staat voor Regionaal Werkbedrijf en Platform Onderwijs & Arbeidsmarkt. De proces-/programmamanager RW-POA had voorheen een aanstelling bij de gemeente Tiel en deed de werkzaamheden voor RW-POA al vanaf 1 januari 2018 bij ons op kantoor. Op 1 maart 2020 is de betreffende persoon bij Regio Rivierenland in dienst gekomen. De proces-/programmamanager RW-POA heeft naast de reguliere werkzaamheden voor RW-POA ook een belangrijke taak bij de realisatie van de Regio Deal, in samenwerking met beleidsambtenaren en externe partners.*

De personele bezetting is per saldo 0,52 fte hoger dan de personele formatie. Het verschil kan als volgt worden verklaard:

	<u>fte</u>
* hogere urenbezetting bij sommige medewerkers: urenuitbreidingen, in sommige gevallen structureel, maar bij de meeste medewerkers van tijdelijke aard, per saldo	0,74
* lagere bezetting bij één functie/medewerker binnen het team Beleids- en projectondersteuning (8 uur minder)	<u>- 0,22</u>
Totaal verschil	<u>0,52</u>

Externe inhuur

De in de salarisbegroting opgenomen budgetten voor externe inhuur komen in de begroting 2021 uit op een bedrag van € 367.000. Dat is ongeveer 7% van het salariskostenbudget in de begroting. Hierin zijn begrepen inhuurbudgetten (in verband met vertrek van medewerkers) bij Financiën (0,67 fte) en het Inkoopbureau (2,0 fte).

In het geval we voor (tijdelijke) projecten extern personeel inhuren, worden de lasten hiervan gefinancierd uit de projectopbrengsten. De eventuele inhuurkosten voor projecten zijn niet in de salarisbegroting meegenomen.

Paragraaf 4 – Financiering

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2021

We zetten het beleid ongewijzigd voort.

Beleidskader: het Treasurystatuut van de regio

In het Treasurystatuut staan de uitgangspunten en doelstellingen voor het treasurybeleid vermeld. De uitvoering en ontwikkelingen worden in deze paragraaf toegelicht.

Onderdelen:

- Algemene ontwikkelingen
- Treasurybeheer
- (Krediet) Risicobeheer
- Financiering
- Ontwikkeling liquiditeitspositie

Algemene ontwikkelingen

Dit onderdeel schetst de belangrijkste interne en externe ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op de treasuryfunctie, alsmede wijzigingen in de Wet Financiering Decentrale Overheden (wet Fido), de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo), de wet Hof en het Verplicht Schatkistbankieren voor decentrale overheden.

Interne ontwikkelingen

Regio Rivierenland voldoet bij de uitvoering van de treasuryfunctie aan de wet- en regelgeving. Bij wet van 11 december 2013 tot wijziging van de Wet financiering decentrale overheden is het een verplichting geworden om overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist van het Rijk. Gelden tegen gunstige rentetarieven uitzetten op spaarrekeningen of deposito's bij andere financiële instellingen is met de invoering van Schatkistbankieren niet meer toegestaan. Er mag een bedrag ter hoogte van 0,75% (met een ondergrens van € 250.000) van het jaarlijkse begrotingstotaal buiten de schatkist gehouden worden voor de uitvoering van dagelijkse taken. Door de invoering van het verplicht schatkistbankieren en de lage rentestand hebben wij geen bancaire rente-inkomsten in onze begroting.

Externe ontwikkelingen, rente-ontwikkelingen

De belangrijkste externe ontwikkelingen zijn (internationale) economische indicatoren en de invloed hiervan op de geld- en kapitaalmarkt, alsmede wijzigingen in wet- en regelgeving. Regio Rivierenland kent geen zelf ontwikkelde rentevisie. Zij volgt de marktgegevens en renteontwikkelingen via publicaties van gerenommeerde financiële instellingen. We verwachten dat de rente op de geld- en kapitaalmarkt in de komende periode op het huidige lage niveau zal blijven.

Treasurybeheer

Het treasurybeheer is de (beleids) uitvoering van de treasuryfunctie, binnen de kaders van het huidige treasurystatuut. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, de financiële posities en hieraan verbonden risico's. Met de invoering van schatkistbankieren is de aandacht voor het volgen en bewaken van de banksaldi en de mutaties in 's Rijks schatkist verder geïntensiveerd.

Risicobeheer

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een wettelijke limiet en bepaalt de maximale omvang van de externe kortgeldpositie in enig jaar. De zogenaamde netto vlottende schuld mag maximaal 8,2% bedragen van het begrotingstotaal van € 15.045.000. Daarboven moet lang geld worden aangetrokken. De kasgeldlimiet voor Regio Rivierenland bedraagt voor 2021 afgerond € 1.234.000.

Renterisico

De renterisiconorm is ook een wettelijke limiet en beperkt de vaste schuld die in enig jaar voor aflossing of renteherziening in aanmerking komt tot 20% van het begrotingsaldo. De vaste schuld van Regio Rivierenland bestaat uit geldleningen waarop geen renteherzieningen plaatsvinden. Derhalve is er geen renterisico.

Kredietrisicobeheer

Regio Rivierenland loopt geen risico's bij het uitzetten van geldmiddelen. De gelden zijn belegd conform de voorwaarden genoemd in het treasurystatuut.

Frauderisico

We hebben bij het Regiokantoor een inventarisatie van frauderisico's uitgevoerd. Het doel van deze frauderisico-analyse is vast te stellen hoe het staat met de kwaliteit van beheersing van frauderisico's binnen onze organisatie en welke beheersingsmaatregelen er eventueel nog genomen moeten worden ter voorkoming van eventuele fraude. De belangrijkste frauderisico's hebben betrekking op fraude met bancaire middelen, kantoorvoorraden en onrechtmatig gebruik van subsidiegelden. Er functioneren voldoende controle- en beheersingsmaatregelen binnen het Regiokantoor van Regio Rivierenland en de frauderisico's worden als 'laag' gekwalificeerd.

Financiering

De aanwezige vaste activa (inclusief gronden en kapitaalbelangen) zijn volledig met lang vermogen gefinancierd, grotendeels via langlopende leningen bij de BNG en deels met eigen vaste financieringsmiddelen (reserves). De financiële positie is goed en de financieringsverhoudingen op basis van de geprognosticeerde balans per 1-1-2021 zijn gezond, zoals onderstaand overzicht laat zien:

	Prognosebalans 1.1.2021
(bedragen x € 1.000)	
Totaal kapitaalbeslag in vaste activa	3.312
Financiering als volgt:	
Eigen vaste financieringsmiddelen (reserves)	2.726
Vaste schulden (langlopende BNG-leningen)	2.013
Totaal van de langlopende financiering	4.739

Er is een surplus aan langlopende financieringsmiddelen. Dat heeft voor een groot deel te maken met de verkoop eind 2018 van het pand JS de Jongplein. Het overschot aan kortlopende middelen hebben we ondergebracht bij 's Rijks Schatkist.

De in erfpacht uitgegeven gronden met een boekwaarde van € 2.028.519 zijn gefinancierd met de langlopende BNG-leningen, die op 31 december 2020 een saldo hebben van € 2.012.500. Onze BNG-leningen worden volledig aangewend voor de financiering van de in erfpacht aan Avri uitgegeven gronden. De financiering van onze eigen bedrijfsactiviteiten en investeringen gebeurt uit eigen middelen (voornamelijk reserves). Een belangrijk voordeel van de financiering met eigen financieringsmiddelen (reserves) is, dat geen rentelasten betaald hoeven te worden.

De reserves worden de komende jaren afgebouwd en ingezet voor de bekostiging van de herhuisvesting (verbouwingsinvesteringen) en het ICT-plan (modernisering ICT-infrastructuur en vervanging kantoorautomatisering). Daarnaast worden de RMC-reserve en de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening ingezet om een kostendekkende exploitatie mogelijk te maken van de activiteiten die binnen programma 2 Contractgestuurde dienstverlening worden uitgevoerd voor de gemeenten.

De bestaande leningenportefeuille geeft het volgende verloop te zien.

Leningenportefeuille <i>Bedragen x € 1.000</i>						
Naam	Oorspr. hoofdsom	Rente	Looptijd	Afgelost in	Stand 1-1-2021	Stand 1-1-2022
Lening BNG	5.000	4,335%	20 jaar	2027	1.563	1.313
Lening BNG	500	1,460%	20 jaar	2038	450	425
Totaal vaste schulden:					2.013	1.738

Op de leningen wordt jaarlijks € 275.000 afgelost.

Wettelijke kaders

In de Notitie Rente van de BBV-commissie zijn voorschriften opgenomen voor de wijze waarop de rente verwerkt moeten worden in de begroting. Alle rentelasten en rentebaten uit hoofde van financieringen moeten bij Treasury worden verantwoord. Er mag een rentevergoeding over eigen financieringsmiddelen (reserves) worden berekend, maar deze rentevergoeding is gemaximeerd tot het rentepercentage dat is gebaseerd op het gewogen samenstel van de rentelasten over de externe financiering (langlopend én kortlopend). De omslagrente moet op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele vaste activa. Het in de begroting voorgerecalculeerde omslagpercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond. De BBV-commissie doet de aanbeveling om het Renteschema uit de Notitie Rente op te nemen in de paragraaf Financiering van de begroting.

In de begroting 2021 hebben we de rentepercentages toegepast die in onderstaand overzicht zijn opgenomen.

	Rentepercentage
Langlopende financiering (lening BNG-1)	4,335%
Langlopende financiering (lening BNG-2)	1,460%
Rentevergoeding over eigen financieringsmiddelen (reserves)	1,5%
Omslagrente	1,5%

De bespaarde rente met betrekking tot eigen financieringsmiddelen komt in de begroting ten gunste van de exploitatie en maakt onderdeel uit van het resultaat uit Treasury.

Op de volgende pagina is het Renteschema opgenomen uit de Notitie Rente van de BBV-commissie, waarmee inzicht wordt gegeven in de rentelasten, de rentebaten, het renteresultaat en de wijze van toerekening van de rente aan investeringen.

Renteschema:

Rentelasten BNG-leningen (langlopende financiering)	€ 68.000
Overige rentelasten	€ 1.000
Rentebaten	- € 0
Saldo rentelasten en rentebaten	€ 69.000
Af: toerekening rente aan gronden die in erfpacht zijn uitgegeven (projectfinanciering)	- € 68.000
Totaal van de aan de overige vaste activa (taakvelden) toe te rekenen rente	€ 1.000
Rente over het eigen vermogen (een rentevergoeding van 1,5%)	€ 41.000
Totaal van de aan de overige vaste activa toe te rekenen rente	€ 42.000
De aan de overige vaste activa (taakvelden) toegerekende rente (o.b.v. renteomslagpercentage van 1,5%)	- € 18.000
Begroot renteresultaat (nadelig)	€ 24.000

Het resultaat uit Treasury (opgenomen in programma 3) komt uit op € 17.000 (voordelig) en is als volgt opgebouwd:

* Renteresultaat: € 24.000 (nadelig).

* Rentevergoeding eigen financieringsmiddelen (reserves): € 41.000.

Het **renteresultaat** is nadelig als gevolg van het surplus aan langlopende financiering (leningen + reserves), in verhouding tot het vastgelegde kapitaal in vaste activa.

Het **treasuryresultaat** is positief, omdat de in het renteschema verantwoorde rente over het eigen vermogen als bespaarde rente weer ten gunste van de exploitatie komt. We betalen immers geen rentevergoeding over het eigen vermogen.

Paragraaf 5 – Verbonden partijen

Visie en beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee Regio Rivierenland een bestuurlijke en financiële band heeft. In de begroting en jaarstukken wordt aandacht besteed aan de verbonden partijen. Dit is vanwege bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en risico's die samenhangen met verbonden partijen.

In de financiële verordening is bepaald dat nieuwe verbonden partijen en wijzigingen in bestaande verbonden partijen of eventuele problemen en beëindiging van bestaande verbonden partijen in deze paragraaf behandeld dienen te worden.

Deelname in vennootschappen

ARN B.V.

De Regio participeert in de afvalverbrandingsinstallatie van ARN B.V. te Weurt. De aandelen zijn als volgt over de verschillende aandeelhouders verdeeld:

Milieusamenwerking Afvalverwijdering Regio Nijmegen (MARN)	3.750	aandelen
Regio De Vallei	1.176	aandelen
Regio Rivierenland	588	aandelen
Door de rechtspersoon gehouden eigen aandelen	490	aandelen
Remondis Nederland B.V.	<u>3.996</u>	aandelen
Totaal	10.000	aandelen

De Regio heeft 588 aandelen van nominaal € 454 waarvan 100% is gestort. De totale waarde (verkoopingsprijs) van de deelneming bedraagt € 266.952. Omdat we een kapitaalbelang hebben van meer dan 5% vallen de (dividend)opbrengsten van de deelneming onder de deelnemingsvrijstelling en hoeven we hierover geen vennootschapsbelasting te betalen.

Relevante cijfers van Afvalverwerking Regio Nijmegen (ARN B.V.)

	<u>(x € 1.000)</u>
Eigen vermogen 31 december 2018	18.820
Vreemd vermogen 31 december 2018	57.562
Balanstotaal 31 december 2018	76.382
Netto resultaat 2018	280

De cijfers zijn overgenomen uit de jaarrekening 2018 van afvalenergiecentrale ARN B.V. Over 2019 zijn nog geen cijfers beschikbaar.

Deelname in samenwerkingsverbanden

Regio Rivierenland heeft geen bestuurlijke en/of financiële belangen in andere samenwerkingsverbanden.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten in 2020/2021

In de 2e helft van 2019 is de verkoop van de aandelen ARN aan de vennootschap (inkoop eigen aandelen door ARN B.V.) voorbereid en hebben de aandeelhouders van ARN BV en het Algemeen Bestuur ingestemd met de voorgenomen aandelenverkoop. De overdracht van de aandelen zal volgens verwachting in de loop van 2020 plaatsvinden.

Overzicht van baten en lasten en gemeentelijke bijdrage

Totaaloverzicht

Overzicht van baten en lasten <i>Bedragen x € 1.000</i>		Rekening 2019	B 2020 t/m AB mrt	Begroting 2021
Lasten				
1. Regionale samenwerking		2.138	2.139	2.218
2. Contractgestuurde dienstverlening		8.338	7.907	10.554
3. Algemene baten en lasten		1.967	2.165	2.273
Totaal lasten		12.443	12.211	15.045
Baten				
1. Regionale samenwerking		1.871	976	987
2. Contractgestuurde dienstverlening		8.799	8.673	11.156
3. Algemene baten en lasten		246	211	268
Totaal baten		10.916	9.860	12.411
Gemeentelijke bijdrage				
1. Regionale samenwerking		1.951	2.067	2.170
2. Contractgestuurde dienstverlening		0	0	0
3. Algemene baten en lasten		5	15-	7-
Voordeel huisvestingskosten		0	0	0
Totaal gemeentelijke bijdrage		1.956	2.052	2.163
Saldo van baten en lasten		429	299-	471-
Mutaties reserves				
1. Regionale samenwerking	Onttr.	0	0	0
	Stort.	765	0	0
2. Contractgestuurde dienstverlening	Onttr.	350	87	275
	Stort.	1	0	0
3. Algemene baten en lasten	Onttr.	48	212	196
	Stort.	0	0	0
Resultaat		61	0	0

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage <i>Bedragen x € 1.000</i>		Rekening 2019	B 2020 t/m AB mrt	Begroting 2021
1. Regionale samenwerking		1.951	2.067	2.170
2. Contractgestuurde dienstverlening		0	0	0
3. Algemene baten en lasten		5	15-	7-
Voordeel huisvestingskosten		0	0	0
Totaal		1.956	2.052	2.163
				5,4%

De gemeentelijke bijdrage in de begroting 2021 komt uit op een bedrag van € 8,77 per inwoner. De mutaties worden hierna toegelicht.

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

De ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage geeft het volgende beeld:

Gemeentelijke bijdrage	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Gemeentelijke bijdrage programma 1 t/m 3	1.956.000	2.052.000	2.163.000
Aantal inwoners	241.254	244.034	246.654
Bedrag per inwoner	8,11	8,41	8,77

In de gemeentelijke bijdrage zijn niet de (project)bijdragen begrepen, die gemeenten betalen voor het Regionaal Investeringsfonds (RIF) en het Mobiliteitsfonds van respectievelijk € 3 en € 1 per inwoner.

De stijging van de gemeentelijke bijdrage in de begroting 2021 is in onderstaand overzicht gespecificeerd.

Gemeentelijke bijdrage begroting 2020	€ 2.052.000	
Mutaties in de begroting 2021:		
Lager resultaat uit Treasury	€ 8.000	N
Budget voor de organisatiekosten van Logistics Valley Rivierenland (LV-R) <i>Het bedrag van € 30.000 betreft de cofinanciering vanuit de regio, waarmee een provinciale subsidie van € 90.000 wordt gerealiseerd.</i>	€ 30.000	N
Hogere uitvoeringskosten, voornamelijk als gevolg van de stijging van de salariskosten. <i>Dit is een stijging van de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van de in de begroting 2020 opgenomen bijdrage met 3,6%, en dat is lager dan het percentage van de geraamde stijging van de salariskosten van 4,3% dat in de kaderbrief van de programmabegroting 2021 is opgenomen.</i>	€ 73.000	N
Gemeentelijke bijdrage in de begroting 2021	€ 2.163.000	

Gemeentelijke bijdrage begroting 2020

Overzicht besluiten Algemeen Bestuur na vaststelling programmabegroting 2020

Nr.	Omschrijving	Bedrag x € 1.000	I/S	Datum besluit
	Gem. bijdrage programmabegroting 2020	2.052		
	Door het Algemeen Bestuur vastgestelde wijzigingen van de (concept)programmabegroting 2020:			
	Geen begrotingswijzigingen t/m AB van maart 2020			
	Gem. bijdrage begr. 2020 (t/m AB mrt 2020)	2.052		
	<i>De begrotingswijzigingen vanaf april 2020 worden in de Bestuursrapportage 2020 verwerkt.</i>			

Verschillenanalyse per programma

Programma 1 Regionale Samenwerking				Bedragen x € 1.000	
	B 2020 t/m AB mrt	Begroting 2021		Vershil	Impact op gemeentelijke bijdrage
Lasten	2.139	2.218	→	79	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Stijging budgetten voor RIF-subsidies (een bedrag van € 3 per inwoner) en Mobiliteitsfonds (een bedrag van € 1 per inwoner) als gevolg van de groei van het aantal inwoners.			11	0
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Een budget van € 30.000 voor cofinanciering van de organisatiekosten van Logistics Valley Rivierenland (LV-R). Met dit budget wordt een provinciale subsidie van € 90.000 gerealiseerd en kan de versterking van de logistieke inrichting in de regio worden gecontinueerd.			30	30
Alle producten	Hogere uitvoeringskosten, veroorzaakt door een stijging van de salarislasten en indexatie van de kostenbudgetten.			38	38
Overhead	Een hoger bedrag voor de aan het programma toegerekende overheadkosten. De kosten van overhead zijn overeenkomstig wettelijk voorschrift (BBV) afzonderlijk verantwoord (bij programma 3); het effect op de gemeentelijke bijdrage, een toename met € 35.000, is wel bij programma 1 verantwoord.			0	35
Baten	976	987	→	11	
Speerpuntberaden & beleids- en projectondersteuning	Projectbijdragen van gemeenten voor RIF-subsidies en Mobiliteitsfonds. Zie toelichting bij de lasten.			11	0
Gemeentelijke bijdrage	2.067	2.170	→	103	103

Programma 2 Contractgestuurde dienstverlening				<i>Bedragen x € 1.000</i>	
	B 2020 t/m AB mrt	Begroting 2021		Vershil	Impact op gemeentelijke bijdrage
Lasten	7.907	10.554	→	2.647	
Leerplicht, Sociale recherche, Inkoopondersteuning en Wmo/Jeugd	Hogere salarislasten en kosten van ingehuurd personeel + overige directe kosten bij de uitvoeringstaken van Contractgestuurde dienstverlening die door DVO-bijdragen worden gefinancierd, in totaal.			253	
Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)	Hogere uitvoeringskosten bij RMC, per saldo.			18	
Basismobiliteit (Versis)	Hogere lasten bij Basismobiliteit (Versis), onder andere door sterk gestegen vervoerskosten en in verband met de uitbreiding van de coördinatie en uitvoering van leerlingenvervoer en jeugdvervoer van 1 gemeente naar 5 gemeenten. Ook de opbrengsten bij Basismobiliteit (Versis) zijn daardoor hoger.			2.034	
Transformatiefonds	Hogere uitgaven voor de doelgroep kwetsbare jongeren die door het Rijk worden gefinancierd via het Transformatiefonds als onderdeel van het actieprogramma 'Zorg voor de jeugd'.			342	
Overhead	Een hoger bedrag voor de aan het programma toegerekende overheadkosten. De kosten van overhead zijn overeenkomstig wettelijk voorschrift (BBV) afzonderlijk verantwoord (bij programma 3); het effect op de DVO-opbrengsten, een toename met € 24.000, is wel bij programma 2 verantwoord (verwerkt bij de DVO-opbrengsten).				
Baten	8.673	11.156	→	2.483	
Alle producten	In de begroting 2021 zijn de tarieven bijgesteld conform de stijging van de salariskosten. Hierdoor zijn de geraamde DVO-opbrengsten voor de uitvoeringstaken gestegen t.o.v. de begroting 2020. De stijging van de opbrengsten is hierna per uitvoeringstaak gespecificeerd.				
Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)	Hogere rijksbijdrage RMC.			5	
Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)	Lagere VSV-inkomsten van het Rijk voor de doelgroep kwetsbare jongeren voor de projecten 'Onzichtbare Jongeren' en 'Sluitend Vangnet'.			43-	
Leerplicht	Hogere DVO-opbrengsten.			37	
Sociale recherche	Hogere DVO-opbrengsten.			37	
Inkoopondersteuning	Hogere DVO-opbrengsten.			18	
Ondersteuning Wmo/Jeugd	Hogere DVO-opbrengsten.			53	
Basismobiliteit (Versis)	Hogere inkomsten bij Basismobiliteit (Versis), onder andere door de taakuitbreiding bij de coördinatie en uitvoering van leerlingenvervoer en jeugdvervoer (uitvoering voor 5 gemeenten vanaf het schooljaar 2020/2021).			2.034	
Transformatiefonds	Hogere inkomsten van het Rijk uit het Transformatiefonds voor de doelgroep kwetsbare jongeren.			342	
Gemeentelijke bijdrage	0	0	→	0	0

Programma 3 Algemene baten en lasten				Bedragen x € 1.000	
	B 2020 t/m AB mrt	Begroting 2021		Vershil	Impact op gemeentelijke bijdrage
Lasten	2.165	2.273	→	108	
Overhead	Taakveld 0.4: hogere overheadkosten, in totaal een toename met € 110.000.			110	
Treasury	Taakveld 0.5: lagere rentelasten financiering gronden die in erfpacht zijn uitgegeven.			9-	
Treasury	Taakveld 0.5: resultaat uit treasury, bestaande uit het saldo van de betaalde financieringsrente en de aan andere taakvelden toegerekende rente. Volgens de Notitie rente van de BBV-Commissie moet de toegerekende rente als negatieve rentelast op het taakveld Treasury worden verantwoord.			7	7
Baten	211	268	→	57	
Treasury	Taakveld 0.5: lagere rente-opbrengsten financiering gronden die in erfpacht zijn uitgegeven.			9-	
Treasury	Taakveld 0.4: Lagere rente-opbrengsten van derden.			1-	1
Overhead	Taakveld 0.4: hogere inkomsten voor dekking van overheadkosten.			67	
Gemeentelijke bijdrage	15-	7-	→	8	8

Uitgangspunten programmabegroting 2021

De uitgangspunten voor de programmabegroting 2021 zijn vastgesteld in de Kaderbrief Programmabegroting 2021, die het Algemeen Bestuur in de vergadering van 11 december 2019 heeft vastgesteld.

Algemeen

Basis vormt het bestaande beleid zoals geformuleerd en geraamd in de Programmabegroting 2020 inclusief de begrotingswijzigingen tot en met de besluitvorming in het Algemeen Bestuur t/m maart 2020.

Aantallen inwoners

Voor de vaststelling van de aantallen inwoners per gemeente worden, conform de in de gemeenschappelijke regeling Regio Rivierenland opgenomen bepalingen, de openbaar gemaakte bevolkingscijfers van het CBS aangehouden naar de stand van 1 januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. Voor 2021 worden de voorlopige inwoneraantallen op 1 januari 2020 gehanteerd.

Prijsindexering kostenbudgetten

Overeenkomstig kaderbrief passen we een algemene prijsindexering toe van 1,8%. Alleen indien voor specifieke kostencategorieën andere indexeringspercentages gelden, wordt afgeweken van het algemene indexeringspercentage en worden de marktconforme kostenstijgingen in de begrotingscijfers verwerkt.

Ook de in onze begroting opgenomen werkbudgetten, zoals voor Lobby & Branding, de 3 beleidsspeerpunten, Wonen en voor Beheer en uitvoering Regionaal Investeringsfonds worden geïndexeerd.

Meerjarenbegroting

In de meerjarenbegroting wordt de actuele bedragen geraamd, waarbij rekening gehouden wordt met de bekende meerjarige aanpassingen, zoals mutaties op het gebied van salarissen, prijsindexeringen, actualisatie van werkbudgetten en kapitaallasten.

Salariskosten

Algemeen uitgangspunt is, dat de personele formatie en de bijbehorende salariskosten voor de begroting 2021 worden geraamd op basis van de actuele personele formatie in februari/maart 2020.

De huidige CAO loopt tot 1 januari 2021. Voor het begrotingsjaar 2021 moet nog een nieuwe CAO afgesloten worden. Op basis van de huidige inzichten en gepubliceerde informatie van het CPB wordt in de begroting 2021 gerekend met een loonontwikkeling van 2,9% (loonvoet sector overheid). Daarnaast houden we voor 2021 rekening met een stijging van de pensioenpremies en overige sociale lasten (premies werknemersverzekeringen). De totale stijging van de salariskosten in de begroting 2021 t.o.v. de begroting 2020 is geraamd op 4,3%.

In de gemeentelijke bijdrage zullen we rekening houden met de werkelijke salariskostenstijging in 2021.

Rente investeringen en reserves en voorzieningen

Basis vormt hiervoor de nota "reserves en voorzieningen". Voor de rentevergoeding over eigen financieringsmiddelen (reserves) hanteren wij in de begroting 2021 een rente van 1,5%, overeenkomstig de voorschriften uit de Notitie Rente van de BBV-Commissie.

Voor de toerekening aan vaste activa/investeringen hanteren we een omslagrente van 1,5%.

Vennootschapsbelastingplicht

De invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsbedrijven per 1 januari 2016 heeft gevolgen voor Regio Rivierenland. Bij de taken die als ondernemersactiviteit worden aangemerkt moet over de behaalde (fiscale) winsten vennootschapsbelasting worden afgedragen, tenzij één van de in de wet opgenomen vrijstellingen van toepassing is.

BTW

De begroting van de lasten bij de programma's Regionale samenwerking, Contractgestuurde dienstverlening en Algemene baten en lasten is exclusief de compensabele BTW.

Meerjarenbegroting

In de meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met de bekende meerjarige aanpassingen, zoals mutaties op het gebied van salarissen en eventuele prijsontwikkelingen.

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten ten aanzien van de financiële positie zijn:

- Een stijging van de salarissen en premies voor pensioenen en werknemersverzekeringen in de begroting 2021 met 4,3%. De werkelijke stijging van de salarissen is niet bekend, omdat voor 2021 nog geen CAO-afspraken zijn gemaakt. Ook de stijging van de pensioenpremies in 2021 is onzeker, maar gelet op de gevolgen van de Corona-crisis op de beurskoersen en de dekkingsgraad bij pensioenfondsen, lijkt het waarschijnlijk, dat met een forse premiestijging rekening gehouden moet worden. Een eventuele bijstelling van de salariskostenstijging in 2021 wordt via de Bestuursrapportage 2021 in de begroting verwerkt.
- De (bestemmings)reserves worden de komende jaren afgebouwd en ingezet voor de dekking van lasten waarvoor ze zijn gevormd. Gevolg hiervan is een geleidelijke verschuiving van financiering met eigen financieringsmiddelen (reserves) naar externe financiering. Hierdoor nemen de (externe) rentelasten op termijn toe. Zolang de marktrente op de huidige lage stand blijft, zal het effect op de gemeentelijke bijdrage beperkt blijven.

Personeelskosten

Het totaal van de geraamde salarislasten (inclusief sociale lasten) in de begroting 2021 bedraagt € 5.414.000. In dit bedrag zijn ook budgetten voor externe inhuur opgenomen en het salaris van de proces-/programmamanager RW-POA. De salarislasten RW-POA komen niet ten laste van onze eigen begroting, maar worden gefinancierd uit de financiële middelen van RW-POA zelf.

In het geval we voor (tijdelijke) projecten extern personeel inhuren, worden de lasten hiervan gefinancierd uit de projectopbrengsten. De eventuele inhuurkosten voor projecten zijn niet in de salarisbegroting meegenomen.

Investerings Regiokantoor

Via deze begroting worden geen kredieten gevraagd voor nieuwe investeringen in 2021. Eventueel nieuwe investeringskredieten worden via separate bestuursvoorstellen geformaliseerd en in de administratie verwerkt.

Reserves en voorzieningen

In het navolgende overzicht is de verwachte stand van de reserves opgenomen per 1 januari 2021 en de vermeerderingen en verminderingen en de verwachte eindstand op 31 december 2021. De berekening is gebaseerd op de werkelijke standen per 1 januari 2020 en de geraamde mutaties in 2020 en 2021.

Overzicht reserves <i>Bedragen x € 1.000</i>	Stand 31-12-2020	Toevoegingen 2021	Onttrekkingen 2021	Stand 31-12-2021
Algemene reserves				
Algemene reserve Regiokantoor	474			474
Risicoreserve Contractgest. Dienstverlening	567		147	420
Subtotaal algemene reserves	1.041	0	147	894
Regionaal Meld en Coördinatiepunt (RMC)	247		128	119
Speerpuntberaden	45			45
Herhuisvesting	955		65	890
Communicatie	9			9
Desintegratiekosten ontvlchtingen	404		131	273
Revolverend fonds Contractgest. Dienstverl.	25			25
Subtotaal bestemmingsreserves	1.685	0	324	1.361
Totaal	2.726	0	471	2.255

Toelichting bij de reserves:

Algemene reserves / risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening

De inzet van de risicoreserve Contractgestuurde dienstverlening (CgD) in de begroting 2021 is geraamd op € 147.000. Deze inzet heeft te maken met de geraamde tekorten bij de door ons uitgevoerde contractactiviteiten voor Leerplicht en Inkoopondersteuning. De opbrengsten/uurtarieven bij Contractgestuurde dienstverlening zijn niet toereikend voor een kostendekkende exploitatie. We gaan in overleg met de gemeenten om afspraken te maken over de ureninzet en uurtarieven. Uitgangspunt daarbij is een structureel kostendekkende exploitatie zonder inzet van reserves. Omdat er nog geen definitieve afspraken hierover met de gemeenten zijn gemaakt, hebben we de uurtarieven in de begroting 2021 bij Contractgestuurde dienstverlening alleen nog maar verhoogd met een 'normale' kostenstijging. Gevolg is dat in de begroting nog een aanzienlijke inzet van de reserves is geraamd. Onze acties zijn gericht om deze reserve-inzet binnen een redelijke termijn af te bouwen.

Bestemmingsreserves

De actuele verwachting is dat van de bestemmingsreserves in 2021 een bedrag van € 324.000 wordt ingezet. De bestemmingsreserves worden ingezet overeenkomstig de doelstellingen waarvoor de reserves zijn gevormd. Structurele inzet van de (bestemmings)reserves proberen we te beperken om te voorkomen, dat met het afbouwen van deze reserves financiering van een deel van de doorlopende (structurele) lasten binnen onze begrotingskaders niet meer mogelijk is.

Voorzieningen

Overzicht voorzieningen <i>Bedragen x € 1.000</i>	Stand 31-12-2020	Toevoegingen 2021	Onttrekkingen 2021	Stand 31-12-2021
Voorzieningen ter egalisatie van kosten				
Onderhoud bedrijfsgebouw Tiel	73	16	20	69
Totaal voorzieningen	73	16	20	69

Toelichting bij de voorzieningen:

De toevoegingen en onttrekkingen zijn afgeleid uit het in 2016 geactualiseerde meerjarig onderhoudsplan van ons bedrijfspand in Tiel aan de Burg. van Lidth de Jeudelaan. In 2020 starten we met de actualisatie van het meerjarig onderhoudsplan.

Geprognosticeerde balans

Activa (x € 1.000)	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021
Totaal vaste activa	3.462	3.312	3.112
Totaal vlottende activa	7.494	6.505	5.455
Totaal activa	10.956	9.817	8.567
Passiva (x € 1.000)	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021
Eigen vermogen	3.086	2.726	2.255
Voorzieningen	77	73	69
Vaste schulden langer dan één jaar	2.288	2.013	1.738
Totaal vaste passiva	5.451	4.812	4.062
Totaal vlottende passiva	5.505	5.005	4.505
Totaal passiva	10.956	9.817	8.567

Financiële kengetallen

Op 15 mei 2015 is een besluit tot wijziging van het BBV vastgesteld. Deze wijziging heeft betrekking op het opnemen van een uniforme set financiële kengetallen in de begroting, waaronder de volgende, die relevant en toepasselijk zijn voor Regio Rivierenland:

- netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- solvabiliteitsratio
- structurele exploitatieruimte

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de (ontwikkeling van de) financiële positie. De uniforme kengetallen bieden de mogelijkheid om onderling cijfers te vergelijken. Daarmee dragen deze kengetallen bij aan de controlerende en kaderstellende rol van het bestuur. Hierna nemen wij de kengetallen op, die verplicht in de programmabegroting moeten worden opgenomen.

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de baten. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Regio Rivierenland heeft geen leningen verstrekt aan derden.

De uitkomst van de gecorrigeerde netto schuldquote is daardoor gelijk aan de netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserves als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. In het algemeen wordt een getal tussen de 25 en 40% als een gezonde positie gezien. Regio Rivierenland heeft een gezonde solvabiliteitspositie, ondanks het feit dat de solvabiliteitsratio de komende jaren wel terugloopt als gevolg van de afbouw van reserves.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Om de structurele lasten en baten te bepalen worden de incidentele lasten en baten van de totale lasten en baten afgetrokken.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Een ruimte van meer dan 1% geeft voldoende ruimte om structurele tegenvallers op te vangen.

Tabel met kengetallen:

	Realisatie 2019	Raming 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Netto schuldquote	2%	4%	5%	5%	5%	5%
Solvabiliteitsratio	28%	28%	26%	26%	26%	26%
Structurele exploitatieruimte	1%	0%	0%	0%	0%	0%

Toelichting bij de tabel met kengetallen:

- De netto schuldquote blijft redelijk constant op een niveau van 4 à 5%.
- De solvabiliteitsratio blijft op een niveau tussen 25% en 30%. De solvabiliteitsratio kan gaan dalen als in de toekomst besloten wordt tot verdere afbouw van de reserves.
- De structurele exploitatieruimte komt vanaf 2020 uit op 0%, omdat we uitgaan van structureel evenwicht in de begroting. Het saldo van de structurele baten en lasten en de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves bedraagt in onze begroting nihil, waardoor ook het percentage van de structurele exploitatieruimte uitkomt op 0%. We kunnen het (structurele) budget voor onvoorziene uitgaven inzetten voor het opvangen van tegenvallers binnen de exploitatie.

Kengetallen zijn momentopnamen. Gewijzigde omstandigheden kunnen een behoorlijk effect hebben op de ratio's met betrekking tot onze liquiditeits- en solvabiliteitspositie en de uitkomsten van de exploitatie. In de paragraaf 'Weerstandvermogen en risicobeheersing' is een opsomming gegeven van een aantal financiële risico's, die hun impact kunnen hebben op onze financiële positie en de uitkomsten van de berekende kengetallen.

Meerjarenraming 2021-2024

Belangrijke ontwikkelingen en aandachtspunten

De belangrijkste ontwikkelingen in de gemeentelijke bijdrage voor de jaren 2021 en verder zijn naar verwachting:

1. Voor de jaarlijkse stijging van de salarissen, pensioenlasten en indexering van kostenbudgetten zijn indicatieve percentages opgenomen. In de jaarlijkse Kaderbrief bij de Programmabegroting worden de definitieve percentages vastgesteld.
2. De stijging van de uurtarieven bij Contractgestuurde dienstverlening in de begroting 2021 houdt gelijke tred met de ontwikkeling van de salariskosten en overige mutaties in kostenbudgetten. Om een kostendeekkende exploitatie van de contractactiviteiten te realiseren is het noodzakelijk dat de uurtarieven worden bijgesteld (verhoogd). Gevolg hiervan is een hogere groei van de DVO-opbrengsten. In de cijfers van de meerjarenraming is hiermee rekening gehouden vanaf het begrotingsjaar 2022. Met de toename van de opbrengsten bij Contractgestuurde dienstverlening neemt ook de inzet van de reserves af in de meerjarenbegroting.

Meerjarenraming

Bedragen x € 1.000	Begroting 2021	2022	2023	2024
Lasten				
1. Regionale samenwerking	2.218	2.218	2.218	2.218
2. Contractgestuurde dienstverlening (CgD)	10.554	10.554	10.554	10.554
3. Algemene baten en lasten	2.273	2.273	2.273	2.273
Meerjarige aanpassingen				
Salarissen en pensioenen		200	410	630
Indexering kostenbudgetten		25	50	75
Resultaat uit Treasury		1	2	3
Overige mutaties				
Totaal lasten	15.045	15.271	15.507	15.753
Baten				
1. Regionale samenwerking	987	987	987	987
2. Contractgestuurde dienstverlening (CgD)	11.156	11.156	11.156	11.156
Stijging uurtarieven CgD/opbrengsten RMC		325	505	665
3. Algemene baten en lasten	268	268	268	268
Totaal baten	12.411	12.736	12.916	13.076
Gemeentelijke bijdrage				
1. Regionale samenwerking	2.170	2.270	2.375	2.485
2. Contractgestuurde dienstverlening (CgD)	0	0	0	0
3. Algemene baten en lasten	7-	6-	5-	4-
Totaal gemeentelijke bijdrage	2.163	2.264	2.370	2.481
Saldo van baten en lasten	471-	271-	221-	196-
Storting (+) / onttrekking (-) reserves				
1. Regionale samenwerking		0	0	0
2. Contractgestuurde dienstverlening	275-	75-	25-	0
3. Algemene baten en lasten	196-	196-	196-	196-
Totaal mutaties reserves	471-	271-	221-	196-
Resultaat	0	0	0	0

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Rek. 2019	B 2020 t/m AB mrt	2021	2022	2023	2024
Gemeentelijke bijdrage	1.956	2.052	2.163	2.264	2.370	2.481
Totaal	1.956	2.052	2.163	2.264	2.370	2.481
Mutatie t.o.v. voorgaand jaar		4,9%	5,4%	4,7%	4,7%	4,7%

Toelichting bij de in de meerjarenraming opgenomen gemeentelijke bijdrage:

De in de meerjarenraming opgenomen stijging van de gemeentelijke bijdrage ná 2021 met gemiddeld 4,7% per jaar is het gevolg van de reguliere kostenstijgingen bij de salarissen en de overige kosten en een voortzettende daling van het resultaat uit Treasury in verband met de afbouw van reserves. Uit bovenstaande tabel blijkt dat in meerjarig perspectief de jaarlijkse stijging van de gemeentelijke bijdrage redelijk constant blijft en gelijke tred houdt met de ontwikkeling van de salariskosten in de begroting.

Uitgangspunten bij de meerjarenraming

Algemeen

De meerjarenraming geeft een indicatie van de verwachte begrotingssaldi in de periode 2021 t/m 2024. De uitgangspunten komen overeen met de Kaderbrief programmabegroting 2021.

Salarissen

Voor de meerjarenraming zijn we uitgegaan van een gemiddelde stijging van de salarissen en pensioenpremies ná 2021 van ca. 5,0% per jaar. Dit is slechts een raming. Als de werkelijke salariskostenstijging in enig jaar anders uitvalt, wordt de begroting hierop aangepast. Dit wordt vastgelegd in de Kaderbrief, die elk jaar opnieuw wordt vastgesteld bij de start van het begrotingsproces.

Prijsontwikkelingen

In de meerjarenbegroting wordt de actuele bedragen geraamd, waarbij rekening gehouden wordt met de bekende meerjarige aanpassingen, zoals mutaties op het gebied van salarislasteren, prijsindexeringen, actualisaties van werkbudgetten en treasuryresultaten.

Kapitaallasteren

In de meerjarenbegroting zijn de kapitaallasteren voor 2022 en verder vastgesteld op het niveau van 2021. In de meerjarenraming zijn geen aanpassingen opgenomen voor de kapitaallasteren, vanwege het feit dat het uitsluitend om vervangingsinvesteringen gaat.

Afbouw reserves/resultaat uit treasury

Als gevolg van de afbouw van reserves daalt het resultaat uit treasury met € 1.000 per jaar.

Inzet reserves

De inzet van reserves bij programma 2 Contractgestuurde dienstverlening wordt in de meerjarenraming geleidelijk afgebouwd naar nihil.

De inzet van bestemmingsreserves bij programma 3 heeft te maken met de dekking van de extra (kapitaal)lasten van de herhuisvesting en modernisering ICT-infrastructuur/vervanging kantoorautomatisering. In de meerjarenraming wordt de begrote reserve-inzet gelijk gehouden aan het niveau in de begroting 2021 (€ 196.000), omdat we bij het opstellen van de begroting 2021 geen exacte inschatting kunnen maken van de ontwikkelingen die van invloed zijn op de hoogte van de baten en lasten en het begrotingsresultaat in de jaren na 2021. De inzet van de bestemmingsreserves bij programma 3 eindigt op het moment, dat de investeringen volledig zijn afgeschreven.

Overzicht gemeentelijke bijdragen programmabegroting 2021

	Primitieve begroting 2021	Buren	Culemborg	Maasdriel	Neder-Betuwe	Tiel	West Betuwe	West Maas en Waal	Zaltbommel	Totaal regio gemeenten
Aantal inwoners per 1 januari 2020:										
Regio Rivierenland	246.654	26.742	28.956	25.034	24.342	42.161	51.198	19.320	28.901	246.654
Programma 1: Regionale samenwerking	2.170.498	235.323	254.806	220.293	214.204	371.007	450.531	170.012	254.322	2.170.498
Algemene bestuursondersteuning	685.829	74.357	80.513	69.608	67.684	117.230	142.358	53.720	80.360	685.829
Speerpuntberaden, beleids- en projectondersteuning	1.484.669	160.966	174.293	150.686	146.520	253.777	308.173	116.292	173.962	1.484.669
Programma 3: Algemene baten en lasten	-7.000	-759	-822	-710	-691	-1.197	-1.453	-548	-820	-7.000
Treasury	-17.000	-1.843	-1.996	-1.725	-1.678	-2.906	-3.529	-1.332	-1.992	-17.000
Onvoorziene uitgaven	10.000	1.084	1.174	1.015	987	1.709	2.076	783	1.172	10.000
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal gemeentelijke bijdrage 2021	2.163.498	234.564	253.984	219.583	213.513	369.811	449.078	169.463	253.502	2.163.498